

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, Kralja Petra ucca 80 szám, I. emelet
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70

Noviszd. 1982. évi július hó 1
Péntek
XIII. évfolyam 153. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

A leszerelési konferencia elnapolása előtt értekezletre ül össze a konferencia irodája és általános bizottsága

Szeptemberben döntenek a konferencia újabb összehívásának idejéről

Genfből jelentik: Herriot francia miniszterelnök szerda este nem utazhatott el Genfbe, mire a leszerelési értekezlet francia delegációjának valamennyi tagja Lausanneba ment át, hogy a miniszterelnökkel értekezzenek.

Henderson a leszerelési értekezlet elnöke kijelentette, hogy a leszerelési konferencia irodáját és általános bizottságát a jövő hét végére összehívják, mert

nagyfontosságú kérdésekről lesz szó, még mielőtt a konferenciát őszig elnapolják.

Az értekezlet szövegezőbizottsága majd szeptemberben újból összeül, hogy előké-

szítse a konferencia összehívását.

Simon angol külügyminiszter tegnap hosszasan tanácskozott Gibbson amerikai fődelegátussal. Simon ismertette az angol állásfoglalást a Hoover terv ügyében. Kijelentette, hogy

Anglia fenntartással él és módosító javaslatot terjeszt elő.

Genfből jelentik, hogy a nemzetközi munkaügyi hivatal nagynevtű elhunyt igazgatójának Albert Thomasnak emlékére tegnap délelőtt tíz órakor gyász emlékművet rendeztek, amelyen a Genfben időző külföldi delegátusok is résztvettek.

—o—

Ujból bizakodó a hangulat Lausanneban

Hatos bizottság igyekszik elsimítani a francia-német álláspont között mutatkozó ellentéteket. A hitelező államok elfogadták a német általános fizetéséről szóló ajánlatot

Hugh Gibson amerikai nagykövet és Norman Davis amerikai fődelegátus terjesztették elő a genfi leszerelési konferencián a Hoover tervet.

A német és francia delegációk keddi és szerdai tárgyalásai nyomán, újból a legsötétebb pesszimizmus lett urrá Lausanneban. Ugylátszik azonban, hogy az Európa sorsát intéző politikusok most valóban hivatásuk magaslatán állnak és minden lehetőséget elkövetnek, hogy megmentsék a kudarcától a lausannei konferenciát. Legalább is erre vall, hogy a nagyhatalmak képviselői

vállvetve fáradoznak azon, hogy meg-egyezés jöjjön létre a német és francia álláspont között.

A szerdai tanácskozások után MacDonald angol miniszterelnök tárgyalást folytatott Herriot francia miniszterelnökkel és Papen birodalmi kancellárral. MacDonald javaslatára Herriot és Papen elfogadta azt az indítványt, hogy

hattagu bizottságot küldjenek ki a kérdés tanulmányozására és a mutatkozó ellentétek elsimítására.

A bizottság célja, hogy általános értekezletet készítsen elő, amelyen a nemzetközi fizetések bankjának képviselője, továbbá Magyarország és Bulgária kiküldötte is résztvesznek. A bizottság szerdán éjfélig tanácskozott és tegnap délelőtt folytatta megkezdett munkáját.

A bizottság tevékenységét általános figyelem kíséri és a pesszimizmusból optimizmusba átcsapó hangulatban várja a pozitív eredményeket. A remények újjáéledésére jellemző Herriot rövid nyilatkozata:

Bizonyosra veszem, hogy megegyezésre jutunk.

Szó van arról is, hogy a hatos bizottság munkájában Amerika képviselőjét is meghívják.

A Havas iroda közlése szerint MacDonald angol miniszterelnök a szakértők véleményére hivatkozással azt a kérdést intézte az öt hitelező állam képviselőihez, hajlandók lennének-e lemondani a Young-tervben megállapított fizetésekről és beleegyeznének-e abba, hogy Németország általános összeget fizessen.

Valamennyi hitelezőállam beleegyezését adta,

és most már csak a német bizottság megérkezése szükséges, hogy a kérdés részleteit is megtárgyalják. A terv az, hogy Németország a 2-3 évre szóló fizetési szünet után megkezdje az általános összeg tőkájének és kamatainak fizetését. Az általános összeg a nemzetközi adósságok rendezésére szolgál és így túlnyomórészt Amerikába vándorol.

Herriot francia miniszterelnök tegnap este Párisba utazott, de holnap reggel visszaérkezik Lausanneba. Szombaton este ismét vonatra száll, hogy résztvegyen Briand elhantolásának. Ő lesz az egyedüli szónoka gyászünnepségnek. Hétfő reggel Herriot már újból Lausanneban lesz.

A szentai gimnázium évvégi eredményei kielégítőek

A szentai szerb és magyar tagozatu al-gimnázium értesítőjének adatai szerint az elmúlt tanévben összesen 443 tanuló iratkozott be és pedig a szerb tagozatra 287, a magyarra 156. Ebből a létszámból az év végére 411 tanuló maradt. A tanulók 52 százaléka, vagyis 216 tanuló sikerrel végezte az osztályokat, 100 tanuló tehet javító vizsgát, azaz 24 százalék és csak 24 százalék, összesen 100 tanuló bukott osztályismétlésre, vagy vesztette el jogát a továbbtanulásra. A kitűnő tanulók száma 22, a jeleseké 67, a jó osztályzatúaké 126. Az évvégi értesítőben a gimnázium igazgatósága felhívja a tanulók szüleinek figyelmét arra, hogy

a nagy szüniidőben szerezzék be az állami adóhivatalban az adóbizonylatot állami egyenes adójukról, amelynek alapján fogják a szeptember 1-5-ig tartó beiratkozás alkalmával az adó magas-sága szerint fizetni gyermekeik tandíját

Az igazgatóság az egész nyár folyamán rendelkezésre áll a felvilágosításért hozzá forduló szülőknél és tanulóknál.

Reggeli levél

Közművelődési és közhasznú egyleteink, mint agrárjogosultak

Sztárakanizsa, Péter Pál napja

A napokban tanulmányoztam az agrárreform likvidálásáról szóló múlt évben hozott törvényt s ebben egy érdekes paragrafust találtam. Ez a szakasz a 25-ik és így szól: „Az állam, önkormányzati testületek és közhasznú célokra alakult jogi személyek agrárjogosultak lehetnek, hogyha szükségleteik kielégítéséről van szó.” A szöveg szóról szóra így hangzik, de mintha kísértetiesen belőle az, hogy „amennyiben céljaik elérésére elegendő anyagi eszközzel nem rendelkeznek”.

A szakaszhoz csatolt jegyzet példaképp felsorol egy pár oly jogi személyt, amelyek ily agrárjogosultságra igényt tarthatnak. Ilyenek: mindenfajta szövetségek, közművelődési, oktatásügyi és jótékonyági egyesületek, szokolegyletek, egyházak és a többi.

Hogyha vannak egyletek hazánkban, amelyek elegendő vagyoni eszközökkel nem rendelkeznek, hogy a fent felsorolt humánus céljaikat megvalósíthassák, akkor épp a mi magyar egyleteinkről lehet szó elsősorban. Ezek évvégi beszámolóiban alig halani egyébről, mint arról, hogy pénz hiányában sajnos nem, vagy alig-alig tölthette be egyesületünk alapszabályszerű feladatát, alig tehetett pár lépést céljai elérése végett előre.

Most megkezdődött az agrárreform vég legezése, a repülő bizottságok már munkába léptek, a legfőbb ideje tehát, hogy mindenfajta egyletünk, bármely téren működjenek azok közhasznulag, kérvénnyel forduljanak az 55-ik szakasz értelmében közvetlenül a földművelésügyi miniszteriumhoz és kérelmezzék itt agrárjogosultakként leendő elismerésüket s azt, hogy közhasznú céljaik könnyebb és hatásosabb betölthetése végett a körülményekhez és szükségletek mérvéhez szabott mennyiségű hold földet adományozzon nekik.

Nagy feladat hárul e tekintetben a bányai Magyar Közművelődési Egyletre s a központi fekvésű városaink nagyobb anyagi eszközökkel és intelligenciával rendelkező egyleteire, mert nézetem szerint ezeknek kellene utmutatással szolgálni, a vidéki kisebb és szegényebb egyleteket tanácsal kérvénymintával stb. ellátni.

De a legfontosabb a gyors cselekvés!

S én erősen bizom abban, hogy a földművelésügyi miniszter ur, aki népünk iránti gondulatát többször is megmutatta, nem fogja elutasítani szerény kérelmeinket, hisz népünk kulturájának s ezzel az ország általános szellemi szintjének az emeléséről van szó. Ez pedig a legmagasabb közérdek, amely előtt el kell némulnia minden ellenvetésnek.

Péter Pál napját mutatja a kalendárium s még nem peng a kasza. A mi mozgalmunk is megkésített egy küssé, de talán nem késétt el.

Amint az ideai aratás beérettébb s ha kevesebb is, de jobb minőségű magot, acélosabb buzát hoz, éppigy remélhetjük, hogy ezen megkésített mozgalmunk eredményekben annál dúsabb, annál kifizetőbb lesz.

Batta Péter

Meghalt Széchenyi Emil gróf magyar koronaőr

Budapestről jelentik: Tegnap hajnalban meghalt Széchenyi Emil gróf koronaőr, felső házi tag. Széchenyi Emil grófot a múlt esztendőben választották meg koronaórré.

Lehetővé kell tenni a moziárak leszállítását, hogy a nagyközönség széles rétegei is szórakozáshoz juthassanak

A mozi ma már nem lényűzés, hanem lelki szükséglet a gazdasági válságban — Dr. Aranicki Alexander a mozisok szövetségének elnöke nyilatkozik a mozik jelenlegi helyzetéről és jövőbeni kilátásairól

Zagrebból jelentik: Az egész ország területén csaknem minden városban megkezdtek a mozik nyári szünetüket, az idén valamivel korábban, mint máskor, aminek az okát abban kell keresni, hogy a gazdasági válság ezen a területen is jelentősen érezteti hatását. A mostani nyári szünet megkezdésével a mozisok körében, de a nagyközönség körében is annál nagyobb kíváncsisággal vetődik fel a kérdés, vajon mi lesz a jövő szezónban, milyen reményekkel és kilátásokkal indulnak majd szeptemberben a mozik az új szezón elé.

Dr. Aranicki Alekszandar, a mozitulajdonosok szövetségének elnöke a sajtónak adott nyilatkozatában érdekesen felel ezekre a kérdésekre és többek között a következőket mondja:

— Mindenek előtt azt kívánom hangsúlyozni, hogy a mozik forgalma 1931-ben és 1932 első felében átlagosan 30–35 százalékkal csökkent. Ennek az érezhető esésnek az oka elsősorban a súlyos gazdasági válságban keresendő. A kilátások a jövő esztendőre semmiivel sem jobbák. Igaz, hogy él az az elmélet, amely szerint a közönség ép a legnagyobb válságok idején keresi a szórakozásokat, hogy legalább pillanatnyilag elfeledje a mindennapi gondokat. Természetes azonban, hogy az ilyen szórakozásnak nem szabad tuldrágának lennie. Ennélfogva a mozik belépőjének árait is a közönség mai életszandardjához kell alkalmazni. Azonban nem szabad szem elől tévesztetni, hogy

a mai időkben, amikor a mozik a közönség szórakoztatásával olyan fontos lelki szerepet töltenek be, többé nem tekinthetők fényűzésnek, hanem a polgárság tényleges lelki szükségletének.

Az áraknak meg kell felelni a mai idők teherbíró-képességének.

Több kollégám és így én is vállalatunkban megpróbáltunk az árak leszállításával és elsősorban a saját rezsinkben igyekeztünk csökkentéseket véghezvinni, hogy az árleszállítást lehetővé tegyünk. Azonban az ilyen árleszállítást csak korlátoltan lehet végrehajtani, mert a vállalat prosperitására is tekintettel kell lennünk.

Az árleszállítás tekintetében még két lehetőség kínálkozik, a közterhek leszállítása és a filmköleszítés díjának csökkentése.

A közterhek csökkentése nem tőlünk függ, hanem az illetékes hatóságok belátásától. Jelenleg a mozik 20 százalék állami, 10 százalék községi, 8 százalék bányási, másfélszázalék rendőrségi és ugyanannyi szerzői illetéket fizetnek, tehát összesen a bruttó bevétel 41 százalékát. Mi azt kérjük, hogy az állami illeték meghagyása mellett a városi és bányási illetéket úgy szállítsák le, hogy együttvéve ne tegyenek ki többet 10 százaléknál. Ez igazságos és a mai időkben érthető eljárás lenne. Ezenkívül még azt is kérjük, hogy falvakon az állami illeték csak feleannyi legyen, mint ahogy az előbb is volt.

Az ilyen leszállításnak meg lenne az a haszna, hogy a forgalom emelkedne, az állam bevételei pedig ugyanolyanok lennének mint előbb.

Aranicki ezután hangsúlyozta, hogy a másik téren a filmköleszítés leszállításának terén a filmtörvény egyes szakaszait kellene változtatni. A jövő szezónban, ha minden a mai ponton marad, csak német tonfilmek lesznek, legfeljebb kevés francia hangosfilm.

—o—

Elektromágneses rulettel fosztották ki a játékosokat egy londoni kaszinóban

Mégis csak lehet kormányozni a szerencsét

A londoni rendőrség a közelmúlt napok ban tömegesen kapta a feljelentéseket, amelyek egy előkelő játékkaszinó ellen irányultak. A feljelentések szerint a kaszinóban felhajtók viszik a vagyonosoknak látszó vidékieket, akiket ott bizonyára hamisjátékkal kifosztanak. A rendőrség a feljelentések nyomán két detektívet küldött a kaszinóba, akik mint játékosok kezdték figyelni az üzelmeket. A legtöbb ember egy rulett asztal körül játszott s a detektívek érdeklődését is ez kötötte le legjobban. A rulettnél ugyanis a bankár feltűnően sokszor s mindig akkor nyert, amikor a vendégek nagy összegeket tettek, de a detektívek semmit sem vettek észre, amiből visszaélésekre lehetett volna következtetni. Másnap aztán délelőtt, amikor a játékkaszinó épületében senki sem tartózkodott, szakértők kíséretében újból kiszálltak a detektívek és vizsgálat alá vették a rulettgépezetet.

A vizsgálat szenzációs eredménnyel járt. Kiderült, hogy a gépezetnek elektromágneses berendezése van, amely lehetővé tette, hogy a bankár tetszés szerinti számra irányíthassa a golyócskát, amelynek belse-

je lémből készült. A bank annyiszor nyert ahányszor akart. A rulettgépezet számlájának is fém volt az anyaga s a körlap minden egyes köreikre alatt, amelynek mind-egyiké egy-egy számjegyhez vezet, villanyáramba kapcsolható dróttelkeres húzódott meg. A bankár a krupié segítségével tetszés szerint kapcsolta be az áramot egy-egy körre, vagyis számeget dróttelkeresésébe, mire a körlap megfelelő helyét mágnesessé tette. Természetesen a körlap gyors mozgása következtében a golyó nem mindig a mágneses számjegynél állt meg, hanem a mechanikus erő gyakran legyőzte a mágneses vonzást s ilyenkor a golyó félrecesapódott. Ez a „hibás találat” azonban jó szolgálatot tett a banknak, mert a rejtett róla a gyantát mintha visszaélések történének. A rendőrség a felfedezés után a játékkaszinó vezetőjét letartóztatta.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

Betiltották az aratógépek használatát a Dunabánság területén

Csak a géptulajdonosoknak szabad saját földjükön géppel aratni

A Dunabánság szociálpolitikai ügyosztálya a szociálpolitikai minisztérium rendelete alapján az összes főszolgabírókhoz és járási főnökökhöz átiratot intézett és ebben közli velük, hogy az ideai aratás idejére tilos az aratógépek használata. Mi-

után azonban több földbirtokosnak van aratógépe, ezek a saját földjükön géppel arathatnak ugyan, azonban másnak bérbeadni, vagy más földjén az aratógéppel dolgozni szigorúan tilos.

—o—

Revolvert és jegygyűrűket lopott Palánkán egy iloki fiatalember

Az ellopott jegygyűrűket a félreeső helyen rejtette el

Néhány nappal ezelőtt két vakmerő betörés történt Bácskapalánkán. Ismeretlen tettes álkulccsal kinyitotta Haág Mihály palánkai fegyverkereskedő kirakatát és onnan egy Browning revolvért lopott el. Ugyanaznap Szalma András palánkai ékszerész üzletéből tizenhat jegygyűrűt loptak el. Mindkét betörést azonnal jelentették a palánkai csendőrségnek, amely széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

A nyomozás adatai szerint a gyanu Mann Salamon husz éves iloki fiatalemberre irányult, aki azonban időközben eltávozott Palánkáról és petrováci ismerőseihez utazott. A palánkai csendőrség kérte a petrováci csendőrséget, hogy állítsa elő és hallgassa ki Mann Salamont. A petrováci csendőrség a gyanúsított először határozottan és állhatatosan tagadott, a keresztkérdések sulya alatt azonban zavarbajlott és elismer-

te, hogy ő lopta el a Browningot Haág Mihály kereskedő kirakatából. A lopott jegygyűrűkről azonban mit sem akart tudni. A csendőrségi kihallgatás során azután végleg megtört és bevallotta, hogy a tizenhat jegygyűrűt is ő lopta el, amelyeket a novapalánkai állomás félreeső helyén rejtett el.

A beismerő vallomás után a petrováci csendőrség Novapalánkára kísérte Mann Salamont, aki ott a félreeső helyen megmutatta a gyűrűket és azokat átadta a csendőrségnek. Arra a kérdésre, hogy miért rejtette el a félreeső helyen a gyűrűket, azt válaszolta, hogy ilyen módon akarta magát biztosítani és a büntetés kitétele után a gyűrűket értékesíteni. A csendőrség a magáról megfélemedezett, jócsaládból való fiatalembert a noviszádi törvényszékre kísérte.

—o—

Nyilvános helyeken nem szabad gramofont játszani, csak ha a szerzői illetéket kifizetik

A noviszádi törvényszék mint felebbviteli tanács elvi döntése

A noviszádi járásbíróház ezer dinár pénzbüntetésre ítélte Miskulin Mirkót, a Meinel cég noviszádi fiókjának üzletvezetőjét, mert egy kávépróbaüzés alkalmával az üzletben gramofont játszott, anélkül, hogy előzőleg kifizette volna a szerzői illetéket a noviszádi szerzői jogvédő irodának, az Autor-centrálénak, Miskulin Mirko az ítélet ellen felebbezéssel élt a noviszádi törvényszékhez, amely a napokban foglalkozott a felebbezéssel. A törvényszék teljes egészé-

ben megerősítette a járásbíróház ítéletét, amely így jogerőre emelkedett. Uyenmódon most már elvi jelentőségű döntést hozott a noviszádi törvényszék a szerzői illetékek ügyében megindított perekben.

Az Autor centrálé nem elégszik meg a megítelt ezer dinár pénzbüntetéssel, hanem most még külön kártérítési pert is indít azok ellen, akiket a törvényszék mint büntetőtanács a szerzői jog megsértése miatt elítélt.

Másfélre szállították le a noviszádi hadiszírieti gyilkos büntetését

A noviszádi törvényszék ez év április elsején két évi börtönrre ítélte Jurisics Vinkót, aki január 21-én a noviszádi Hadiszírieten egy fél cigarettá-

miatt meggyilkolta Korn Mihály munkást. Az ítélet ellen egy a vád mint a védelem semmiségi panaszszal élt a noviszádi semmitőszéknél, mely tegnap foglalkozott legfelsőbb fokon a hadiszírieti gyilkossággal. A semmitőszék Jurisics Vinko büntetését másfélre börtönbüntetésre szállította le. Az ítélet most jogerőre vált.

Sziám királya elismeri az új alkotmányt

Bangkokból jelentik: A Sziámban néhány nappal ezelőtt kitört forradalom békés kibontakozással lezárult. Tegnap a király aláírta az ideiglenes kormány által kidolgozott új alkotmány tervezetét.

Az új alkotmány szerint ezután a nép a legfelsőbb hatalom tulajdonosa, a királyi hatalmat, amely eddig abszolút volt, messze-menően korlátozták. Az új alkotmány egyik érdekes rendelkezése, hogy a nők is választó jogot kaptak.

A Sztáribecseji Népkör „Hadifogoly est”-je

A sztáribecseji Népkör július 2-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel tartja következő kultur-estjét, melyet megállapított programjához hiven ez alkalommal a hadifogság emlékeinek szentel.

A kultúrest keretén belül az orosz, olasz és francia hadifogságok szereplői fognak egy-egy felolvasással megemlékezni élményeiről, az egyes felolvasások között pedig stilszerű énekszámok fogják kereké tenni az élvezetes műsort.

A felolvasások sorrendje a következő:

1. Dr. Galambos István (orosz fogság): „Szökésem a fogságból”.
2. Darvas Gábor (francia fogság): „Élmények a franciák fogságában”.
3. Dr. Zelenay Miklós (orosz fogság): „Visezem emlékezősek”.
4. Cziráky Imre (olasz fogság): „Én is hazakerültem...”.

Megfelelő idő esetén a kultúrest a Népkör udvarán lesz megtartva. A kultúresten szívesen lát a Népkör mindenkit, akár tagja az egyesületnek, akár nem, beléptidíj nincs, így minden érdeklődő megjelenhet.

Új ítélet lesz a sikkasztással vádolt kulai adóhivatali díjnok ügyében

A szombori törvényszék mult év október hatodikán tartott tárgyalásán két és fél évi börtönrre ítélte Miskovics Bogoljub volt báni tisztviselőt, aki mint a kulai járási adóhivatal napidijasa négyszáz dinárt vett fel Schick Henriktől fogyasztási adó fejében és ezt a pénzt megtartotta. Miskovics védője az ítélet ellen semmiségi panasszal fordult a noviszádi semmitőszékhez, amely tegnap tárgyalta az ügyet. A semmitőszék a szombori törvényszék elsőfoku ítéletét megsemmisítve új tárgyalás megtartására utasította a bíróságot. Az újabb tárgyaláson meg kell állapítani, hogy Miskovics Bogoljub milyen minőségben vette át a pénzt Schick Henriktől, továbbá azt, hogy volt-e joga a hivatalban pénzt felvenni.

Megerősítették a kucurai csalo községi tisztviselők büntetését

A szombori törvényszék 1931. december 30-án tárgyalta Popovics Dusan, a szombori hadkiegészítő parancsnokság napidijásának és Makai Nikola kucurai községi tisztviselőnek bűnügyét. Popovics Dusan a szombori hadkiegészítő parancsnokságon 4 kucurai földművesnek hamis behívót küldetett ki és amikor azok szolgálatlételre jelentkeztek, pénzt kért tőlük, hogy ennek ellenében kieszközli felmentésüket a katonai szolgálat alól. Makai Nikola községi tisztviselő összejátszott Popovics Dusannal és azt mondta a behívottaknak, hogy csak forduljanak Popovicshoz, ő majd pénz ellenében mindent elintéz nekik. A szombori törvényszék Popovics Dusant másfél évi börtönrre, Makai Nikolát pedig hat hónapi szigorított fogházra ítélte. A noviszádi semmitőszék tegnap foglalkozott az ítélet ellen beadott semmiségi panaszokkal és azokat visszautasítva, megerősítette az elsőfoku ítéletet.

Reggeli levél

Közművelődési és közhasznu egyleteink, mint agrárjogosultak

Sztáranakizsa, Péter Pál napja

A napokban tanulmányoztam az agrárreform likvidálásáról szóló mult évben hozott törvényt s ebben egy érdekes paragrafust találtam. Ez a szakasz a 25-ik és így szól: „Az állam, önkormányzati testületek és közhasznu célokra alakult jogi személyek agrárjogosultak lehetnek, hogyha szükségleteik kielégítéséről van szó.” A szöveg szóról szóra így hangzik, de mintha kivesendülne belőle az, hogy „amennyiben céljaik elérésére elegendő anyagi eszközzel nem rendelkeznek”.

A szakaszhoz csatolt jegyzet példaképp felsorol egy pár oly jogi személyt, amelyek ily agrárjogosultságra igényt tarthatnak. Ilyenek: mindenfajta szövetkezetek, közművelődési, oktatásügyi és jótékonyági egyesületek, szokolegyletek, egyházak és a többi.

Hogyha vannak egyletek hazánkban, amelyek elegendő vagyoni eszközökkel nem rendelkeznek, hogy a fent felsorolt humánus céljaikat megvalósíthassák, akkor épp a mi magyar egyleteinkről lehet szó elsősorban. Ezek évvégi beszámolóiban alig halani egyébről, mint arról, hogy pénz hiányában sajnos nem, vagy alig-alig tölthette be egyesületünk alapszabályszerű feladatát, alig tehetett pár lépést céljai clérése végett előre.

Most megkezdődött az agrárreform vég legezése, a repülő bizottságok már munkába léptek, a legfőbb ideje tehát, hogy mindenfajta egyletünk, bármely téren működjenek azok közhasznulag, kérvénnyel forduljanak az 55-ik szakasz értelmében közvetlenül a földművelésügyi miniszteriumhoz és kérelmezzék itt agrárjogosultakként leendő elismerésüket s azt, hogy közhasznu céljaik könnyebb és hatásosabb betölthetése végett a körülményekhez és szükségletek mérvéhez szabott mennyiségű hold földet adományozzon nekik.

Nagy feladat hárul e tekintetben a bánáti Magyar Közművelődési Egyletre s a központi fekvésű városaink nagyobb anyagi eszközökkel és intelligenciával rendelkező egyleteire, mert nézetem szerint ezeknek kellene utmutatással szolgálni, a vidéki kisebb és szegényebb egyleteket tanácsal kerénymintával stb. ellátni.

De a legfontosabb a gyors cselekvés!

S én erősen bizom abban, hogy a földművelésügyi miniszter ur, aki népünk iránti gondulatát többször is megmutatta, nem fogja elutasítani szerény kérelmeinket, hisz népünk kulturájának s ezzel az ország általános szellemi szintjének az emeléséről van szó. Ez pedig a legmagasabb közérdek, amely előtt el kell némulnia minden ellenetésnek.

Péter Pál napját mutatja a kalendárium s még nem peng a kasza. A mi mozgalmunk is megkésétt egy kissé, de talán nem késétt el.

Amint az ideai aratás beérettebb s ha kevesebb is, de jobb minőségű magot, acélosabb buzát hoz, éppigy remélhetjük, hogy ezen megkésétt mozgalmunk eredményeképpen annál dusabb, annál kifizetőbb lesz.

Batta Péter

Meghalt Széchenyi Emlé grófi magyar koronaőr

Budapestről jelentik: Tegnap hajnalban meghalt Széchenyi Emil gróf koronaőr, felső házi tag. Széchenyi Emil grófot a mult esztendőben választották meg koronaórré.

Lehetővé kell tenni a moziárak leszállítását, hogy a nagyközönség széles rétegei is szórakozáshoz juthassanak

A mozi ma már nem fényűzés, hanem lelki szükséglet a gazdasági válságban — Dr. Aranicki Alexander a mozisok szövetségének elnöke nyilatkozik a mozik jelenlegi helyzetéről és jövőbeni kilátásairól

Zagrebból jelentik: Az egész ország területén csaknem minden városban megkezdtek a mozik nyári szünetüket, az idén valamivel korábban, mint más-kor, aminek az okát abban kell keresni, hogy a gazdasági válság ezen a területen is jelentékenyen érezteti hatását. A mostani nyári szünet megkezdésével a mozisok körében, de a nagyközönség körében is annál nagyobb kíváncsisággal vetődik fel a kérdés, vajjon mi lesz a jövő szezónban, milyen reményekkel és kilátásokkal indulnak majd szeptemberben a mozik az új szezón elé.

Dr. Aranicki Alekszandar, a mozitulajdonosok szövetségének elnöke a sajtónak adott nyilatkozatában érdekesen felel ezekre a kérdésekre és többek között a következőket mondja:

— Mindenek előtt azt kívánom hangsúlyozni, hogy a mozik forgalma 1931-ben és 1932 első felében átlagosan 30—35 százalékkal esökkent. Ennek az érezhető esésnek az oka elsősorban a súlyos gazdasági válságban keresendő. A kilátások a jövő esztendőre semmiel sem jobbák. Igaz, hogy él az az elmélet, amely szerint a közönség ép a legnagyobb válságok idején keresi a szórakozásokat, hogy legalább pillanatnyilag elfeledje a mindennapi gondokat. Természetes azonban, hogy az ilyen szórakozásnak nem szabad tuldrágának lennie. Ennélfogva a mozik belépőjeinek árait is a közönség mai életszandardjához kell alkalmazni. Azonban nem szabad szem elől tévesztetni, hogy

a mai időkben, amikor a mozik a közönség szórakoztatásával olyan fontos lelki szerepet töltenek be, többé nem tekinthetők fényűzésnek, hanem a polgárság tényleges lelki szükségletének.

Az áraknak meg kell felelni a mai idők teherbíró-képességének.

Több kollégám és így én is vállalatunkban megpróbáltunk az árak leszállításával és elsősorban a saját rezsinkben igyekeztünk csökkentéseket véghezvinni, hogy az árleszállítást lehetővé tegytk. Azonban az ilyen árleszállítást csak korlátoltan lehet végrehajtani, mert a vállalat prosperitására is tekintettel kell lennünk.

Az árleszállítás tekintetében még két lehetőség kínálkozik, a közterhek leszállítása és a filmköleszítés díjának csökkentése.

A közterhek csökkentése nem tőlünk függ, hanem az illetékes hatóságok belátásától. Jelenleg a mozik 20 százalék állami, 10 százalék községi, 8 százalék bányági, másfélszázalék rendőrségi és ugyanannyi szerzői illetéket fizetnek, tehát összesen a bruttó bevétel 41 százalékát. Mi azt kérjük, hogy az állami illeték meghagyása mellett a városi és bányági illetéket úgy szállítsák le, hogy együttvéve ne legyenek ki többet 10 százaléknál. Ez igazságos és a mai időkben érthető eljárás lenne. Ezenkívül még azt is kérjük, hogy falvakon az állami illeték csak feleannyi legyen, mint ahogy az előbb is volt.

Az ilyen leszállításnak meg lenne az a haszna, hogy a forgalom emelkednék, az állam bevételei pedig ugyanolyanok lennének mint előbb.

Aranicki ezután hangsúlyozta, hogy a másik téren a filmköleszítési díjak leszállításának terén a filmtörvény egyes szakaszait kellene változtatni. A jövő szezónban, ha minden a mai ponton marad, csak német tonfilmek lesznek, legfeljebb kevés francia hangosfilm.

—o—

Elektromágneses rulettel fosztották ki a játékosokat egy londoni kaszinóban

Mégis csak lehet kormányozni a szerencsét

A londoni rendőrség a közelmúlt napokban tömegesen kapta a feljelentéseket, amelyek egy előkelő játékkaszinó ellen irányultak. A feljelentések szerint a kaszinóban felhajtók viszik a vagyonosoknak látszó vidékieket, akiket ott bizonyára hamisjátékkal kifosztanak. A rendőrség a feljelentések nyomán két detektívet küldött a kaszinóba, akik mint játékosok kezdték figyelni az üzelmeket. A legtöbb ember egy rulett asztal körül játszott s a detektívek érdeklődését is ez kötötte le legjobban. A rulettnél ugyanis a bankár feltűnően sokszor s mindig akkor nyert, amikor a vendégek nagy összegeket tettek, de a detektívek semmit sem vettek észre, amiből visszaélésekre lehetett volna következtetni. Másnap aztán délelőtt, amikor a játékkaszinó épületében senki sem tartózkodott, szakértők kíséretében újból kiszálltak a detektívek és vizsgálat alá vették a rulettgépezetet.

A vizsgálat szenzációs eredménnyel járt. Kiderült, hogy a gépezetnek elektromágneses berendezése van, amely lehetővé tette, hogy a bankár tetszesszerinti számba irányíthassa a golyóeszküt, amelynek belse-

je lémből készült. A bank annyiszor nyert ahányszor akart. A rulettgépezet számlájának is fém volt az anyaga s a körlap minden egyes köréiké alatt, amelynek mindegyike egy-egy számjegyhez vezet, villanyáramba kapcsolható dróttekeres húzódott meg. A bankár a krupié segítségével tetszés szerint kapcsolta be az áramot egy-egy köréiké, vagyis számeget dróttekerjesébe, mire a körlap megfelelő helyét mágnesessé tette. Természetesen a körlap gyors mozgása következtében a golyó nem mindig a mágneses számjegynél állt meg, hanem a mechanikus erő gyakran legyőzte a mágneses vonzást s ilyenkor a golyó félrecsapódott. Ez a „hibás találat” azonban jó szolgálatot tett a banknak, mert elrejtte róla a gyanút, mintha visszaélések történének. A rendőrség a felfedezés után a játékkaszinó négy vezetőjét letartóztatta.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

Betiltották az aratógépek használatát a Dunabánság területén

Csak a géptulajdonosoknak szabad saját földjükön géppel aratni

A Dunabánság szociálpolitikai ügyosztálya a szociálpolitikai minisztérium rendelete alapján az összes főszolgabírókhoz és járási főnökökhöz átiratot intézett és ebben közli velük, hogy az idejére aratás idejére tilos az aratógépek használata. Mi-

után azonban több földbirtkosnak van aratógépe, ezek a saját földjükön géppel arathatnak ugyan, azonban másnak bérbeadni, vagy más földjén az aratógéppel dolgozni szigorúan tilos.

—0—

Revolvert és jegygyűrűket lopott Palánkán egy iloki fiatalember

Az ellopott jegygyűrűket a félreeső helyen rejtette el

Néhány nappal ezelőtt két vakmerő betörés történt Bácskapalánkán. Ismeretlen tettes álkulccsal kinyitotta Haág Mihály palánkai fegyverkereskedő kirakatát és onnan egy Browning revolvvert lopott el. Ugyanaznap Szalma András palánkai ékszerész üzletéből tizenhat jegygyűrűt loptak el. Mindkét betörést azonnal jelentették a palánkai csendőrségnek, amely széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

A nyomozás adatai szerint a gyanú Mann Salamon husz éves iloki fiatalemberre irányult, aki azonban időközben eltávozott Palánkáról és petrováci ismerőseihez utazott. A palánkai csendőrség kérte a petrováci csendőrséget, hogy állítsa elő és hallgassa ki Mann Salamont. A petrováci csendőrségen a gyanúsított először határozottan és állhatatosan tagadott, a keresztkérdések sulya alatt azonban zavarba jött és elismer-

te, hogy ő lopta el a Browningot Haág Mihály kereskedő kirakatából. A lopott jegygyűrűkről azonban mit sem akart tudni. A csendőrségi kihallgatás során azután végleg megtört és bevallotta, hogy a tizenhat jegygyűrűt is ő lopta el, amelyeket a novapalánkai állomás félreeső helyén rejtett el.

A beismerő vallomás után a petrováci csendőrség Novapalánkára kísérte Mann Salamont, aki ott a félreeső helyen megmutatta a gyűrűket és azokat átadta a csendőrségnek. Arra a kérdésre, hogy miért rejtette el a félreeső helyen a gyűrűket, azt válaszolta, hogy ilyen módon akarta magát biztosítani és a büntetés kitöltése után a gyűrűket értékesíteni. A csendőrség a magáról megfélemlített, jócsaládból való fiatalembert a noviszádi törvényszékre kísérte.

—0—

Nyilvános helyeken nem szabad gramofont játszani, csak ha a szerzői illetéket kifizetik

A noviszádi törvényszék mint felebbviteli tanács elvi döntése

A noviszádi járásbíróház ezer dinár pénzbüntetésre ítélte Miskulin Mirkót, a Meinel cég noviszádi fiókjának üzletvezetőjét, mert egy kávépróbaifőzés alkalmával az üzletben gramofont játszatott, anélkül, hogy előzőleg kifizette volna a szerzői illetéket a noviszádi szerzői jogvédő irodának, az Autor-centrálénak, Miskulin Mirko az ítélet ellen felebbezéssel élt a noviszádi törvényszékhez, amely a napokban foglalkozott a felebbezéssel. A törvényszék teljes egészé-

ben megerősítette a járásbíróház ítéletét, amely így jogerőre emelkedett. Ilyen módon most már elvi jelentőségű döntést hozott a noviszádi törvényszék a szerzői illetékek ügyében megindított perekben.

Az Autor-centrálé nem elégszik meg a megítélt ezer dinár pénzbüntetéssel, hanem most még külön kártérítési pert is indít azok ellen, akiket a törvényszék mint büntetőtanács a szerzői jog megsértése miatt elítélt.

Másfélére szállították le a noviszádi hadiszírieti gyilkos büntetését

A noviszádi törvényszék ez év április elsején két évi börtönrre ítélte Jurisics Vinkót, aki január 21-én a noviszádi Hadiszírieten egy fél cigarettá-

miatt meggyilkolta Korn Mihály munkást. Az ítélet ellen úgy a vád mint a védelem semmiségi panaszszal élt a noviszádi semmitőszéknél, mely tegnap foglalkozott legfelsőbb fokon a hadiszírieti gyilkossággal. A semmitőszék Jurisics Vinkó büntetését másfélévi börtönbüntetésre szállította le. Az ítélet most jogerőssé vált.

Sziám királya elismeri az új alkotmányt

Bangkonkból jelentik: A Sziámban néhány nappal ezelőtt kitört forradalom békés kibontakozással lezárult. Tegnap a király aláírta az ideiglenes kormány által kidolgozott új alkotmány tervezetét.

Az új alkotmány szerint ezután a nép a legfelsőbb hatalom tulajdonosa, a királyi hatalmat, amely eddig abszolút volt, messzemenően korlátozták. Az új alkotmány egyik érdekes rendelkezése, hogy a nők is választójogot kaptak.

A Sztáribecseji Népkör „Hadifogoly est”-je

A sztáribecseji Népkör július 2-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel tartja következő kulturestjét, melyet megállapított programjához híven ez alkalommal a hadifogoly emlékeinek szentel.

A kulturest keretén belül az orosz, olasz és francia hadifogóságok szereplői fognak egy-egy felolvasással megemlékezni élményeiről, az egyes felolvasások között pedig stilszerű énekszámok fogják kereké tenni az élvezetes műsort.

A felolvasások sorrendje a következő:

1. Dr. Galambos István (orosz fogság): „Szökésem a fogságból”.
2. Darvas Gábor (francia fogság): „Élmények a franciák fogságában”.
3. Dr. Zelenay Miklós (orosz fogság): „Visszaemlékezések”.
4. Cziráky Imre (olasz fogság): „En is hazakerültem...”.

Megfelelő idő esetén a kulturest a Népkör udvarán lesz megtartva. A kulturesten szívesen lát a Népkör mindenkit, akár tagja az egyesületnek, akár nem, beléptidij nincs, így minden érdeklődő megjelenhet.

Új ítélet lesz a sikkasztással vádolt kulai adóhivatali díjnyok ügyében

A szombori törvényszék múlt év október hatodikán tartott tárgyalásán két és fél évi börtönrre ítélte Miskovics Bogoljub volt báni tisztviselőt, aki mint a kulai járási adóhivatal napidijasa négyszáz dinárt vett fel Schick Henrikől fogyasztási adó fejében és ezt a pénzt megtartotta. Miskovics védője az ítélet ellen semmiségi panasszal fordult a noviszádi semmitőszékhez, amely tegnap tárgyalta az ügyet. A semmitőszék a szombori törvényszék elsőfoku ítéletét megsemmisítve új tárgyalás megtartására utasította a bíróságot. Az újabb tárgyaláson meg kell állapítani, hogy Miskovics Bogoljub milyen minőségben vette át a pénzt Schick Henrikől, továbbá azt, hogy volt-e joga a hivatalban pénzt felvenni.

Megerősítették a kucurai család községi tisztviselők büntetését

A szombori törvényszék 1931. december 30-án tárgyalta Popovics Dusan, a szombori hadkiegészítő parancsnokság napidijásának és Makai Nikola kucurai községi tisztviselőnek bűnügyét. Popovics Dusan a szombori hadkiegészítő parancsnokságon 4 kucurai földművesnek hamis behívót küldetett ki és amikor azok szolgálattételre jelentkeztek, pénzt kért tőlük, hogy ennek ellenében kieszközli felmentésüket a katonai szolgálat alól. Makai Nikola községi tisztviselő összejátszott Popovics Dusannal és azt mondta a behívottaknak, hogy csak forduljanak Popovicshoz, ő majd pénz ellenében mindent elintézik nekik. A szombori törvényszék Popovics Dusant másfélévi börtönrre, Makai Nikolát pedig hat hónapi szigorított fogházra ítélte. A noviszádi semmitőszék tegnap foglalkozott az ítélet ellen beadott semmiségi panaszokkal és azokat visszautasítva, megerősítette az elsőfoku ítéletet.

A tiszamenti gazdák Horgoson

Ünnepélyes fogadtatás után komoly munka — Léderer György: A gabonaértékesítés terén új irányelvekre van szükség — Rudics Ignác: Az állam legfőbb szerve a gazdatársadalom — Dióssy Gábor: A mezőgazdasági munka megbecsülésére van szükség — Popovics L. Milán szenátor, Dr. Szántó Gábor képviselő, Péter Zsigmond és Marton Andor beszédei

Péter Pál napján ragyogóbb volt Horgoson a nap sugara, mert erejét ünnepi fényesség százszorozta. Horgos népe kettős ünnepet ült szerdán: az aranykalászt beérlelő szentek ünnepét és az aranykalász rajongó szerelmeseinek, a tiszamenti gazdáknak vendégjárását.

A kettős ünnep minden vonatkozásában méltó volt jelentőségéhez. Szenteltvíz hullott a magtól duzzadó kalászra, hajlongó buzatáblák alázatos bólogatása közben eső fohász szállt a magasba, áldást kért a kenyeret adó buzamezők robotosainak kezemunkájára. A tanácskozáson alapos és komoly felkészültséggel hangzottak el a vélemények, meghallgatásra érdemes kívánságai a dusantermő Tiszavidék népének, lélekemelő hitvallása a föld ősi szeretetében egyékválasztott gazdagoknak és szegényeknek.

Horgos népének annyiszor megdicsért vendégszeretete, mosolyos ragyogással lengte át a kettős ünnep eseményeit. A község apraja nagyja talpon volt hajnalhesedástól a késő éjszakáig. Gyerekek és öregek magyaros vendégszeretettel szorgoskodtak nem kényszerítésből, hanem önként vállalt testvéri, magyaros lelkesedéssel. Örültek, hogy adhattak, örültek, hogy jól esett, amit adtak.

Nem csoda, hogy a horgosi gazdanapra sokáig szeretettel gondol vissza mindenki, aki a kettős ünnepség résztvevője volt.

A tűzoltózenekar pattogó muzsikája közönlít az állomásra begördülő vonatot. A fogadóbizottság, az árvalányhajas rendezők Cvejánovics Budiszlav miniszteri osztályfőnök köré csoportosulnak. Gyönyörű leány lép elő a sorból Tapody Magda és mezei virágokból font csokorral kedveskedik a kormány képviselőjének. A kijárónál hosszú kocsisor, pompás lovak, gyönyörű löszerszámok, ruganyos ülésű kocsik, autók mobilok.

Virág István plébános

A falu zászlódiszben, frissen meszelt házsorok között vonul a menet a községbe. Petar király szobrára hatalmas tömeg je-

Hogyan kell segíteni a gazdákon?

Léderer György
a gazdanap elnöke

Az egyházi szertartás után Cvejánovics osztályfőnök üdvözlő beszéde nyitotta meg a mezőgazdasági kongresszust. Léderer György eszéki nagybirtokos, a gyűlés elnöke ismertette a tiszamenti mezőgazdák kívánságait és indítványait. Fejtegetései során többször a esodálkozással vegyes elismerés moraja hangzott fel a hallgatóság sorában.

— A buzarendeletet — mondotta — lik vidálni kellett, mert a gyakorlatban nem vált be. Új irányelvekre van szükség. Terepmentesen a kormány ötszáz millió dináros hitelt, a termény értékesítésének lebonyolítására. A termés kilenven százaléka a belföldi fogyasztás fedezésére szolgál, tehát a buza belföldi árát kell emelni listádó behozatalával.

A kataszteri tiszta jövedelmek kiszámítása reformra szorul.

hasonlóképpen az árvízvédelem is, a folyamok és folyók medrének kotrásával. A Tiszavidék bortelemelői részére ugyan olyan kedvezményeket kell biztosítani, amint az ország más bortelemelő vidékei élveznek. Külön kategóriát kell megállapítani a vendéglősök adóztatása szempontjából, mert a vendéglősök a jelenlegi adómegtérülést nem bírják el. A hibrid szőlők irtására kiadott rendelet végrehajtása kívánatos. Törvényes rendelkezések szükségesek a belföldi paprikatermelés védelmére. Az átlakítvitel ügyét is szabályozni kell, mert a termelők aránytalanul csekély árértékű kénytelenek állataikat eladni. A parasztvédelmi törvény célirányos szabályozása is idősze-

lenlétében helyezze el a koszorút, majd a menet a templomba vonul, Virágh István plébános mondja a misét és kéri az Ur áldását az ünnepségre. Ő látja kedves szeretettel reggelire vendégül a notabilitásokat, a többiek Fehér Ferenc vendéglőjében fogyasztják el a horgosi paprikával fűszerezett kitűnő borjupörköltet.

Ezrekre menő tömeg vándorol a kísérő felé. Buzával, paprikával és borral megpakott kocsikra hull a szenteltvíz, majd Raible Ferenc szubotícai lelkész mond lélekemelő magasszónyalású fohászt.

— A népek méltó bámulattal szemlélik a technika óriási vívmányait, de teremthet-e a technika olyan csodát, amit a körülöttünk lengő aranykalász rejt magában?

A fohász mély hatást keltett a több-
ezernyi szemlélőben, mert minden vonatkozásában az ünnepség jelentőségéhez kapcsolódott.

rü. Az infláció elkerülésével, legális uton mintegy egymilliárd dinárral növelni kellene a bankjegyforgalmat, mert mostanában

a pénz legnagyobb része a szalmazsákokban és a harisnyákban van.

A rendkívüli készséggel előadott és szinte akadémikus nivón mozgó beszédet a közönség hatalmas lelkesedéssel fogadta.

Rudics Ignác szentai nagybirtokos, a hosszúévű tapasztalatok bölcsességével mutatott rá az időszerű problémákra. A többtermelés túlhaladott álláspont — mondotta — először azt kellene értékesíteni, ami meg van...

Az állam legfőbb szerve a gazda társadalom. Lehet más alapot teremteni, de kérdés, hogy ez az új alap jobb lesz-e a mostaninál?

Az eddig alapított gazdasági szervezetek működése az érdekelteket nem elégítette ki. Eppen ezért Szentá gazdatársadalmat nem tartja időszerűnek, új gazdasági egyesület megalakítását. Egyelőre érjük be a meglévő gazdatársulatokkal és ha azok nem valnak be, akkor lesz időszerű új egyesülés megalakítása.

Popovics Milán szenátor kimerítően ismertette az aktuális gazdasági problémákat, majd Dióssy Gábor doroszlói földbirtokos mondotta el lendületes beszédét, amely a leg nagyobb közönség-sikert aratta.

— A közigazgatás megbetegedése akkor kezdődött, amikor az ipar a fejlődésben elhagyta és túlnötte a mezőgazdaságot.

Ujabb kölcsönökre nincs szükségünk, mert adósságunk már van elég. Az adós-

Dióssy Gábor

ságok konvertálása sem vezet célhoz, mert az csak a jelenlegi állapot meghosszabbítását jelenti.

A mezőgazdasági munka megbecsülésére — valorizálására — van szükség legalább olyan mértékben, ahogy az ipar és a bankvilág a maga munkáját becsüli.

Ha ez megtörténik, akkor a mezőgazdák természetbeni teljesítményekkel fizethetik ki adósságaikat.

Rudics Ignác szentai nagybirtokos

Dr. Szántó Gábor képviselő a kongresszus lojalitását fejezte ki az uralkodó és családja, valamint az ország ügyeit intézők iránt. Felszólalása után

a gyűlés lelkesen éljenezte őfelsége Alekszandar király és a királyi családot.

Zelenay Miklós dr. sztaribecsei ügyvéd kérte, hogy a buzatörvény megszüntetésével esedékessé váló új törvény szabályozza, hogy mi történjék a megvásárolt, de ki nem fizetett, vagy át nem vett buzával. A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel

elfogadta.

Péter Zsigmond, a kralyevbregi gazdakör elnöke indítványozta, hogy alakítsanak szűkebbkörű bizottságot, amely kidolgozza a megalakítandó Tiszamenti Gazdasági Egyesület alapszabályait,

az új egyesület megalakulását az augusztus 15-én Szentán megtartandó jubiláris gazdalinnepeken mondják ki,

amennyiben az előkészítő munkálatok sikerrel járnak.

Popovics L. Milán szenátor

Vuics Száva szentai polgármester hasonló értelemben szólal fel, majd a kongresszus elfogadja a Léderer György által előterjesztett határozati javaslatot.

Marton Andor becskeréki földbirtokos a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a határozati javaslat megszerkesztőiről és indítványozta, hogy Léderer György elnöknek szakszerű és rendkívül értékes munkájáért mondjanak köszönetet.

Hatalmas taps fogadja az indítványt, a közgyűlés megérdemelt, lelkes ünneplésben részesíti Léderer Györgyöt.

Ünnepi ebéd a Kamarás erdőben

A gyűlés után az autók és kocsik hatalmas sora áll elő és a kongresszus résztvevői a Kamarás erdőbe vonulnak át. A szálloda nagyterme zsufolásig megtelt, az ünnepi ebéd résztvevőivel. Pincérek serege, rendezők szolgálják fel a kitűnő menüt, a kenyeret pedig lángvörös ruhába öltözött kedves, esinos „paprikás” lányok. Csoda-e, hogy a bankett rekordot teremtett a kenyérfogyasztás terén!

A diszebed előtt olvasták fel Nikolics Milán bán üdvözlő táviratát, ebéd végez-

tével pedig Popovics Milán szenátor őfelsége Alekszandar király egészségére üritett poharat. A bankett résztvevői

helyeikről felállva sokáig éljenezték a királyt.

Ribarov Vladimir horgosi főjegyző a kormány képviselőjét és a vendégeket köszöntötte, az üdvözlést Cvejanov miniszteri osztályfőnök köszönte meg. Parabudszki Györgye titeli képviselő a szerb-magyar testvériségre üritette poharat.

Cvejanov Budiszláv osztályfőnök miniszteri kiküldött

Parabudszki Györgye titeli képviselő

A rendezők régebbi és tavalyi termései jobbnál-jobb borokat szolgálták fel, a résztvevők nagy gyönyörűséggel élvezték a Horgos környéki szőlők világhírű nedűjét.

Az ebédnél külön-külön csoportokat alakítottak a delegációk. A kanizsaiak asztalánál ott láttuk Panics Antun polgármestert, dr. Batta Péter ügyvédet, Palmár Kálmán földbirtokost, Apró János, Fehér Pál, Sándor Ferenc, Sathay Ádám, Sathay Károly, Bata Miklós, Mélykuthy Ferenc, Kókay József, Bakalics Milos kiküldöttet. Szentáról többek között Vuics Száva polgármester, Rudics Ignác nagybirtokos, dr. Ludaics Milos ügyvéd, dr. Lazics Radivoj, Puskás Sándor, Sztaribecsei dr. Galambos Ferenc ügyvéd, dr. Zelenay Miklós ügyvéd, Szmik Gyula gyógyszerész, Szuboticáról dr. Ivkovics-Ivandéki Mirkó, dr. Szántó Gábor, Noviszádról dr. Nikolics Bran kó képviselő jöttek el.

Most pedig álljon itt azoknak a lelkes és fáradhatatlan horgosi vezetőknek és rendezőknek a névsora, kiknek odaadó közreműködése hozta létre a jólsikerült gyűlést és tette hosszú időkre emlékeztetővé a vendégek számára a horgosi kettős ünnepséget: Dr. Hegedüs László, Fodor Gellért, Szekeres Ferenc, Vass Sándor, Amstadt János, Staudt János, Csuresics Iván, Mányi Ferenc, Sulyok János, Biró József, Fehér János, Tóth Szilveszter, Gárgyán Miklós, Sárkány István, Kónya Mihály, Orosz István, Berényi Dezső, Császár Miklós, Bálint István, Sárkány Lukács, Ilija Ferenc, Biró István, Szücs Károly, Vanyer Mihály, Berényi Zoltán, Oltványi István, Király András, Szélpál Károly, Pipicz István, Fodor Béla, Fehér Antal, Csécsői Pál, Mosó István, Szekeres István, Kovacsik István egytől-egyig lelkes, odaadó közreműködői a kiválóan sikerült ünnepségnek.

Ebéd után a tűzoltózenekar hangjaira magyarruhás legények és lányok vonultak fel és megkezdődött a néptünnepély, majd az aratóverseny, lóverseny, tűzijáték és a táncmulatság, amely a legjobb hangulatban kiválóan sikerült tartott.

Megalakul-e a Tiszamenti Gazdasági Egyesület, vagy sem, azt most még nem tudni. De talán nem is ezen mulik a horgosi gazdakongresszus jelentősége. Hanem azon, hogy tanubizonyságot tett a Tiszavidék mezőgazda társadalom egymásra utaltságáról, testvéri együttérzéséről, szeretetéről.

Tanubizonyságot tett arról, hogy az ország lakosságának ez a rétege öntudatos, képzett és odaadó rajongója annak a földnek, amely áldását szertehinti végig ezen a nagy Jugoszlávián. Megérdemli hát, hogy kívánságai meghallgatásra találjanak ott, ahol orvoslást is nyerhetnek...

Andrée Dezső.

Semmitőszéki tárgyalások

A szuboticei törvényszék ez év február 17-én négy évi börtönre ítélte Koró József szuboticei napszámost, mert a múlt év november 29-én ásójával úgy fejbeütötte Petrankovics Pajot, hogy az még aznap belehalt sérüléseibe. Az ítéletet tegnap a noviszádi semmitőszék is jóváhagyta. — Majszlis Emil szuboticei magántisztviselő ellen az volt a vád, hogy mint az Adria biztosítótársaság szuboticei fiókjának tisztviselője egy 3400 dináros váltót hamisított és ennek alapján 2758 dinárt vett fel az Adria szuboticei fiókjának pénztárából. A szuboticei törvényszék október 23-iki tárgyalásán felmentette Majszlis Emilt a váltóhamisítás vádjától, az ügyész felebezése folytán azonban az ügy a noviszádi semmitőszék elé került, amely a tegnapi tárgyaláson új ítélethezatalra utasította a szuboticei törvény székét azzal, hogy szakértőkkel állapítsa meg, hamis volt-e a váltón az aláírás vagy sem.

Elvarázsolt éj, strandkosztüm és Miss Palics választás az idei palicsi ujságírónap főattrakciói

Julius 9. és 10-én nagyszabású nyári mulatságot rendeznek a szuboticei ujságírók

Az ujságíró mulatságok fogalommá váltak már Szubotícán, ami nem is csoda, hiszen ötletben, kiállításban és szórakozásban a fantasztikum határain jár mindaz, amit az ujságírók vendégeiknek nyújtanak. Eddig még minden mulatság, amit a szuboticei ujságírók rendeztek hozott valami frappánsan újat, speciálisan eredetit, ami mellett, hogy látványos, szórakoztató és ötletes, közvetlen bohém hangulatot is biztosított és noha minden egyes ujságírómulatságnak sokezer látogatója volt, — hiszen nemcsak Szubotica, hanem az egész Vajdaság elitközönsége ezeken a mulatságokon találkozik — eddig még senki sem akadt, akit magával ne ragadtott volna a gondatlan szórakozás rózsás hangulata.

A tavalyi nagyszerű palicsi ujságíró-nap után a szuboticei ujságírók hol rendezhetnének másutt nyári mulatságukat, mint Palicson. A természet bőkezű palettája olyan buján színezett miljót kínál itt fel, amely egyenesen arra predesztinálja Palicsot, hogy itt gyűljenek társaságba azok, akik a vendégszerető ujságírók szórakoztató körében egy napra vagy egy éjszakára háttér akarnak fordítani a mindnyájunk életét elkeserítő gondoknak. Az idén még a múlt évinél is nagyszabású attrakciókból állítják össze az ujságírónapot, amely nem is egy, hanem kétnapig fog tartani. Egyelőre még csak nagy kontúrjaiban készült el a program — hiszen minden nap újabb ötleteket termel — de már ez is elégséges ahhoz, hogy a palicsi ujságírómulatság arányait megállapíthassuk.

Julius 9-én, tehát szombaton este a palicsi nagyvendéglő teraszán és az előtte elterülő parkban rendezik meg a nyitányt, amely a nevéhez méltóan valóságos elvarázsolt éjszaka lesz. A közönség az ezeregy éj birodalmában érezheti itt magát, annyi lesz a látványosság és szórakozási alkalom. A teraszokon és a gazdagon dekorált termekben fenntartott asztalok várják a vendégeket, amelyeket ajánlatos előjegyeztetni a nagyvendéglő tulajdonosánál. Az előjegyzésről 20 dinár ellenében mindenki a lefoglalt asztal számával ellátott jegyet kap, amely biztosítja, hogy a helyét más el nem foglalhatja. Emellett azonban az ujságírók másként is re-kompenzálni akarják azokat, akik a husz dinárt — amelyet az ujságírói jóléti intézmények felségélyezésére fordítanak — lefizetik. Éjfélkor a fenn-

tartott asztalok számai közül négyet kisorsolnak és ezeknek tulajdonosai helyett az ujságírók fizetik ki azt a cehtet, amit addig a szerencsés vendég elfogyasztott. Éjfélkor tehát teljesen ingyen ehet és ihat bármit és bármennyit az akinek számát kisorsolják. Gondoskodás történt egyébként arról, hogy a nagyvendéglőben ezen az estén is egész éjszaka kifogástalan hideg és meleg ételeket, valamint italokat szolgáljanak fel mérsékelt áron. Az amerikai bárban speciális bárítalok állnak majd a közönség rendelkezésére és itt is különféle meglepetésekben lesz részük a vendégeknek. A táncolni vágyók részére kényelmes termet tartanak fenn, ahol a beográdi híres Jolly-Boys jazz-band szolgáltatja majd a talpalát valót. Az idén is lesz rulett, amelyen ismét mindenki megkísérelheti a szerencsésjét.

Az elvarázsolt éjszaka programjából ennél többet egyelőre nem is akarunk elárulni. Hangsúlyozzuk, hogy az igazi meglepetések egész sorozata vár megvalósításra.

Másnap, július 10-én a strandon folytatódna az ünnepségek, amelyek még látványosabb és szórakoztatóbb programot ígérnek. Dél előtt feltizenkettőkor strandkosztüm verseny lesz, délután fel négy órakor pedig művészekből és ujságírókból álló pártatlan zsűri megválasztja Miss Palicsot. Ugy a strandkosztümverseny, mint a Miss választás eredeti, új módon történik, amennyiben a zsűri tagjai ismeretlenül, külön-külön dolgoznak és pontozással döntenek el a győzteseket, akiket az ujságírók értékes tiszteletdíjakkal fognak megjutalmazni. Az eredményt este 6 órakor hirdetik ki, utána a győztesek tiszteletére táncmulatság lesz a strandkioszkban.

A strandünnepélyről filmfelvételek készülnek, ezenkívül pedig mindazok, akik bármilyen okból nem vehetnek részt a Miss Palics választáson, fényképpel is benevezhetnek. Erre a célra a Kapista fotószalon díjtalanul áll a jelöltek rendelkezésére és minden jelentkezőről naponta 2—3 óra között teljesen díjtalanul művészi felvételeket készít.

HIRDESSZEN A REGGELI UJSÁGBAN

Béke a távoli Keleten. A japán csapatok elvonulása után Shanghai kínai polgármestere és a japán csapatok parancsnoka barátságosan kezet fognak.

Nagyszerűnek ígérkezik a noviszádi katolikus kör szombati vacsorája, amelyet Szénássy Károly tiszteletére rendeznek

A noviszádi katolikus kör vezetőségének elhatározása, hogy Szénássy Károly hegedűművész tiszteletére szombaton este vacsorát rendez a kör helyiségeiben, osztatlan tetszéssel találkozott. A vacsora iránt olyan nagyszabású érdeklődés nyilvánul meg, amilyenre még azok sem számítottak, akik hozzá vannak szokva a katolikus kör vacsoráinak sikereihez. Épen a nagyarányú érdeklődésre való tekintettel, a kör vezetősége ezúton is kéri mindazokat, akik a szombat esti vacsorán részt akarnak venni, hogy minél előbb jelentkezzenek a kör elnökének, Ábrahám János könyvkereskedésében, vagy a kör szolgádjánál. A vacsorára szombat délig lehet jelentkezni. Egy teríték ára 20 dinár.

A dunai báni hivatal szigorú rendelete a vásárookra hajtott állatok ellenőrzéséről

Szentáról jelentik: A dunai báni hivatal rendeletileg közölte a szentai rendőrkapitánysággal, hogy tilos a vásárok területére járlatlétel nélkül, vagy esetleg nem szabályszerűen kiállított járlatlétellel marhát felhajtani. A meghatározott idő előtt semmi néven nevezendő marhát nem szabad a vásártérre hajtani. A járlatlevelet a helyszínen kell azonnal kiállítani és nem szabad pósta útján küldeni. Az állatokkal való kereskedés a vásár területén kívül tilos.

Nem szabad állatokat venni vagy eladni az országutakon, esetleg a vásártér melletti utakon és tereken. A vásárookra hajtott állatokat nem szabad udvarokba behajtani vagy megálló helyeken tartani, hanem csakis olyan előírás szerinti megállóhelyekre és kocsmavarkra, amelyek engedélyezve vannak és fertőtlenítettek. A vásártereket semmiféle körülmények között nem szabad lejelölteknek használni.

A romániai magyar párt önálló listával vesz részt a képviselőválasztásokon

Bukarestből jelentik: Az országos magyar párt elnöki tanácsa és intézőbizottsága egyhanguan kimondotta, hogy a képviselőválasztásokon a magyar párt önálló listával vesz részt. A nemzeti parasztpárti oldalról érkezett választási kartellajánlat ennélfogva tárgytalanná vált. Ennek egyik oka az, hogy az ebben az irányban folytatott tárgyalások során a nemzeti parasztpárt nem volt hajlandó teljesíteni a magyar pártnak azt a kívánságát, hogy a kormány kötelező formában kisebbségi politikai programot vállaljon.

A magyar párt listavezetői a következők: Alsó-Fehér vármegye: dr. Szabó Endre ügyvéd, Arad megye: dr. Paretz Béla ügyvéd, Bihar megye: Hegedűs Nándor lapszerkesztő, Brassó megye: Szabó Béni szücsmester, Besztercenaszód: dr. Jakabfalvy Imre földbirtokos, Csik megye: dr. Paál Gábor ügyvéd, szenátorjelölt dr. Gyárfás Elemér, Fogaras megye: Sándor József, az EMKE alelnöke, Háromszék megye: báró Szentkereszthy Béla, szenátorjelölt Sándor József és Fábrián László, Hunyad megye: gróf Kendeffy Gábor földbirtokos, Küküllő megye: dr. Gyárfás Elemér, Kolozs megye: dr. gróf Bethlen György, Maros megye: dr. Willer József, Máramaros megye: Hexner Béla, Nagy-küküllő megye: dr. Gyárfás Elemér és gróf Bethlen Bálint földbirtokos, Szatmár megye: dr. Jakabfalvy Elemér, Szeben megye: Sándor József, Szilágy megye: báró Jósika János, Szamos megye: függőben, Szörény megye: dr. Csorba István, Udvarhely megye: dr. gróf Bethlen György, szenátorjelölt dr. Balogh Artúr és dr. Sebessy János.

Berlin megnehezíti a lausannei tárgyalásokat

A német kormány rendelkezései lényegesen korlátozzák a lausannei delegáció kezdeményező szabadságát

Lausanneból jelentik: A hatos bizottság tegnapi értekezletén a tanácskozás a körül forgott, hogy megállapítsák összegszerűen azt, hogy mennyit fizethet Németország a moratorium és a gazdasági talpra állítás után. A fizetések idejére egyezmény módokat terjesztettek elő.

Tegnap Lausanneban az a hír terjedt

el, hogy egy

Berlinből érkezett kormányutasítás megnehezíti a német delegáció munkáját és lényegesen korlátozza kezdeményező szabadságát.

A hír lausannei politikai körökben nagy feltűnést keltett s attól tartanak, hogy újból váratlan nehézségekkel kell számolni.

Lemondott a magyar kormány, de a lemondást a kormányzó nem fogadta el

A polgári ellenzék is résztvesz az újjáalakított 33-as bizottságban

Budapestről jelentik: Károlyi Gyula gróf miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál és bejelentette az összkormány lemondását. Károlyi gróf a lemondást azzal indokolta meg, hogy kormánya elérte azt a célt, amit maga elé tűzött, költségvetési és a gazdasági helyzet egyensúlyát.

A kormányzó nem fogadta el a kormány lemondását,

hanem biztosította bizalmáról Károlyi gróftól és megkérte, hogy továbbra is maradjon meg hivatalában. A kormányzó válaszát

a hivatalos lap mai száma közli.

Tegnap délelőtt a parlamentben pártközi értekezlet volt a 33-as bizottság újjáalakításáról. Rassay Károly levélben közölte Almásy Lászlóval, a képviselőház elnökével, hogy

a 33-as bizottság nemrég kivonult ellenzéki képviselői hajlandók újból részt venni a bizottság munkájában.

Ezután újjáalakították a bizottságot, amelyből így csak a keresztény ellenzék és a Gaál Gaszton párt képviselői hiányzanak.

—o—

Littke Kázménné továbbra is letartóztatásban marad

A tábla szerint tartani lehet Littkéné szökésétől

Budapestről jelentik: A királyi tábla Kállay Miklós elnöklésével tegnap délelőtt döntött Littke Kázménné szabadlábra helyezés iránti felfolyamodásában. Littkéné, mint ismeretes, azzal vádolja az ügyészség, hogy ő gyilkolta meg Ruttkay Gábor koronaőr századost.

A tábla döntése szerint

a tábla elutasította a felfolyamodást és

így Littkéné továbbra is fogva marad.

A döntés megokolása szerint Littke Kázménné bűnössége mellett nyomós gyanúok merültek fel és tekintettel a várható büntetés nagyságára, további fogvatartása indokolt. Különben is Littkéné szülei Bécsben laknak és így esetleges szökésétől is tartani lehet.

—o—

Egyévi börtönre ítélték dr. Holló Oszkár horgosi ügyvédet

Csalásban mondotta ki bűnösnek a szuboticei törvényszék a volt adal ügyvédet

A szuboticei törvényszék tegnap délután folytatódóan tárgyalta dr. Holló Oszkár, jelenleg horgosi ügyvéd bűnperét, akit család bűntettével vádolt az ügyész, azért, mert 1926-ban Adán igazolta Szügyi Lukács fiát Pált, aki ennek alapján 20.000 dinár hitelt vett fel váltóra a noviszádi szerb kereskedelmi banknál. A tegnapi főtárgyalás megnyitása után dr. Aradzki Ivan szentai ügyvéd, védő előterjeszti dr. Singer Elemér, szuboticei ideggyógyász szakvéleményét, amely szerint

dr. Holló Oszkár nem teljesen beszámítható.

Az ügyész felszólalása ellenére a bíróság te-

lefon utján megidézette a tárgyalásra dr. Rukavina Joszif és dr. Jeremiasz Riszto törvényszéki szakértőket, akik szakvéleményükben megállapították, hogy dr. Holló Oszkár nem állandóan beszámítható, öntudata időnként kihagy és nem tudja hosszabb ideig egy tárgyra koncentrálni a figyelmét és időnként nem felelhet cselekedeteiért. A tárgyaláson számtani feladatokat végeztek dr. Hollóval és íráspróbát is vettek tőle és ennek alapján megállapították, hogy dr. Holló a legelőnyösebb számtani feladatokat sem tudja megoldani. Dr. Gyenero Márkó és dr. Aradzki Ivan védőügyvédek felmentést, az ügyész pedig szigorú ítéletet kért. A bíróság hosz-

szas tanácskozás után dr. Holló Oszkár család vétségében mondotta ki bűnösnek és a Btk. 334. paragrafusára alapján

egy évi börtönre és hater ezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet indokolása szerint a bíróság nem vette figyelembe a vádlott elmeállapotát, miután Holló csak három év óta beteg, tötét pedig hat évvel ezelőtt követte el.

Ősszel három kutató expedíció indul a déli sark felé

Lehetséges, hogy a három expedíció találkozik a déli sarkvidéken

Londonból jelentik: Ősszel három tudományos expedíció indul a déli sark felé különböző utakon. Wilkins kapitány Norvégiában keres megfelelő vitorlászajót, amelynek fedélzetén repülőgép is elfér. Lincoln amerikai kutató három ezer kilométeres utat akar megtenni a déli sark felett.

Byrd ellentengernagy a déli sark közelében tölti a telet, tavasszal pedig átrepüli a déli sarkot.

Nem lehetetlen, hogy a három expedíció véletlenül találkozzon a déli sarkvidéken.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK:

A dinár árfolyama. Budapest 9.97—10.09, Bécs 12.24—12.36, Prága 56.31—56.71, Berlin 6.58—6.62, London 225.

Zürich. Páris 2017.75, Newyork 513.62, Madrid 42.305, Brüsszel 71.35, Milánó 26.14, Amszterdam 207.30, Berlin 122.05, Szófia 3.73, Prága 15.18, Varsó 57.60, Bukarest 3.05.

Csikágói zárlat. (Julius, szeptember, december). Buza tartott 47.875, 52.50, 54, Tengeri tartott 28, 30.875, 31.875. Zab tartott 19.375, 19.75, 21.875. Rozs tartott 27.875, 31.75.

Winnipeg. Irányzat: Alig tartott. Buza júliusra 53.125, októberre 56.125, decemberre 57.50.

Liverpool. Irányzat: Nyugodt. Buza júliusra 4 sh 8.75, októberre 4 sh 10.875, decemberre 5 sh 1.625.

Bulgária—Jugoszlávia 3:2 (2:0). Bíró: Pazopulosz. Mintegy 7800 néző előtt folyt le a mérkőzés. Jugoszlávia részéről mindkét gólt Zsivkovics Aca adta. Mindkét csapat jó formát mutatott, a jugoszláv csapat különösen a második félidőben volt erős, a szerenese azonban a bolgároknak kedvezett.

— Szombaton hirdettek ítéletet a szuboticei kommunisták bűnperében. Beogradból jelentik: Az államvédelmi bíróságon tegnap a szuboticei kommunisták bűnperében elhangzottak a vád és védbeszéd. A bíróság a bűnperben szombaton hirdet ítéletet.

— Kinevezés. Beogradból jelentik: Varga Petár szuboticei járásbíró a szuboticei államügyészséghez helyettes ügyésszé nevezték ki.

— A szuboticei reendőség felhívása a mezőgazdasági gépek tulajdonosaihoz. A szuboticei reendőség felhívja a céplőgépek, traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek tulajdonosait, hogy kérjenek engedélyt a gépeiknek a vasuti síneken való átszállításhoz. A kérvényeket az 1-es és 3-as osztálymérnökséghez kell 25 dináros bélyeggel benyújtani, fel kell tüntetni a gépek számát a kérvényekben és meg kell jelölni a helyet, ahol a gépeket át akarják szállítani a vasuti síneken. A gépeket Szubotica központjában nem szabad szállítani. Tilos a szállítás a Bojovicseva, Ivan Antunovicseva, Trg Vojvoda Putnika, Zmaj Jovana uccán és téren, Trumbicseva, Preradovicseva és Zagrebacska uccákon, továbbá a Beogradzska és Ljubljanszka uccákon.

KEREKPARRAL rendelkező kifutó azonnal felvétetik Bristol trafik, Zeeleznicska 27.

Hírek

1932

Július

1

PENTEK

— **Időjárás.** Középeurópában süllyedt Nyugat- és Kelet Európában emelkedett a hőmérséklet. Jugoszláviában a drávai, zetai és tenger melléki bányákban inkább boros, az ország többi részén derült idő volt. A hőmérséklet az ország egész területén emelkedett, a minimum Koszovszka Mitrovicán 9 fok volt. Noviszádon tegnap délben árnyékban 32 fokot mutatott a hőmérő.

— **Időjárás.** Meleg idő várható, napali felhőzettel, helyenként zivattal és záporral.

— **Házasság.** Fenyődi Tamás Rózsa okl. gyógyszerész és dr. Forgách Ferenc Pest-hidegkúti orvos június hó 28-án házasságot kötöttek.

— **Doktorrá avatás.** A zágrebi tudományegyetemen tegnap avatták a jog és államtudományok doktorává Kreiner Ervint.

— **Nyugalmozott kereskedelmi iskolai tanárok.** Beogradból jelentik: Silics Dimitrije noviszádi, Vollák Gyula becskeréki és Resch Béla szuboticei kereskedelmi iskolai tanárokat nyugdíjazták.

— **A noviszádi önkéntes tűzoltók július 3-án, vasárnap tartják meg nagy kertünnepélyüket a lövöldében.** Délután 4 órától kezdve katonazene hangversenyez.

— **Diplomált jogász.** Bodrics Mihály (Szubotica) a zágrebi egyetemen jogi diplomát nyert.

— **Velencei éjszaka a paliesi strandon.** A paliesi strandfürdő igazgatósága szombaton este velencei éjszakát rendez a strandon. A mulatságon számos ötlelet gondoskodnak a közönség szórakoztatásáról. A strand-teraszon állítanak fel asztalokat, tűzijátékot rendeznek, ugyancsak a teraszon táncverseny, a vendéglőben pedig római és bridz-verseny lesz értékes jutalmakkal. A zenét cigány és jazz-zenekar szolgáltatja. Éjfélkor a Lifka mozi filmfelvételt készít a mulatságról, a beogradí rádió pedig üzenetet küld és külön zenét szolgáltat a mulatság résztvevői számára.

— **Mint már lapunk előző számában jelezük** a beograd-kragujeváci közismert röplárkereskedés, a Lafajet cég fióküzletét Noviszádon Duna uca 19. sz. alatt megalapította. A berendezési munkálatok folyamatban vannak és még a mai nap folyamán lesz az üzlet megnyitása. A nb. közönség figyelmét már most felhívjuk a cég kiváló áruira és szinte névetségesen olcsó áraira. Lapunk mai számában közöljük a kelendőbb cikkeket és azok árait, hogy a közönség már a megnyitás előtt meggyőződjék róla, hogy a Lafajet cég vevőit olyan áruval és árakkal fogja kiszolgálni, amelyek eddig sehol sem voltak találhatóak. Kísérje figyelemmel a hirdetési részben elhelyezett hirdetéseket.

— **Elítélt verekedők.** A szuboticei törvényszék tegnap délután Szekenderovics Grát és Osztrogonác Mirkót 4-4, Osztrogonác Jakabot, Fodor Mihályt, Markovics Gábort és Kosztics Antunt 3-3 havi fogházra ítélte, mert 1930. március 15-én súlyosan megsebesítették Tumbász Ante 21 éves munkást. A vádlottak az ítélet ellen felebeztek.

— **Kittinő fagylalt 1 adag 2-3 dinár** a Fagylaltcsarnokban, Zseljeznicska 26.

SZENTAI HIREK:

Azoknak a szentai kereskedőknek kereseti és forgalmi adótárgyalását, akik június első felére voltak az adókövető bizottság elé idézve és akiknek adótárgyalását akkor bizonytalan időre elhalasztották, július 15-től 21-ig fogják megtartani. Az érdekeltek névreszóló idézést fognak kapni, hogy kik és mely napon kerülnek tárgyalásra.

A vasuton érkezett áruk után szedett városi kövezetvám kezelését eddig Szentá város szentái vasuti tisztviselőikkel végeztette. A vasutigazgatóság a vasuti üzletszabályokra való hivatkozással megtiltotta, hogy ezt a kizárólag városi munkát vasuti tisztviselő végezze. Ennek alapján a városi tanács a saját kezelésébe vette át a kövezetvám beszedését, megfelelő vámszedői bódét állított fel az állomás közelében és a vámszedésével Csányi Endre, eddigi városi jegyellenőrt bizta meg.

Preradov Bogdán szentá-bogarasai tanyája csütörtökön reggel kigyulladt. Segítségért a városba küldték, ahonnan a rendőrség autóval ment ki a tűz színhelyére.

A földművelésügyi miniszter a szentai rendőrkapitánysághoz érkezett leirata szerint a kivitelre szánt sertések kötelező oltását felfüggesztette.

Frank József, a Szentavideki Takarékpénztár vezérigazgatója szombaton ünneplő tisztviselősködének 50 éves jubileumát. Barátai és tisztelői nagyszabású bankettet rendeznek tiszteletére szombaton este a Vass-féle vendéglőben.

Vízipólok és uszóverseny. A Szentái AK uszószaosztálya megkereste Szombor, Palics és Sztaribecse uszógyeleteit, hogy július hó folyamán Szentán, Szomborban, Palicson és Sztaribecsen vízipólok és uszóversenyeket rendezzenek.

—o—

CSANTA-TIRI HIREK

Mindazok a katonakötelesek — 25 évtől 50 éves korig — akik katonai szolgálatra alkalmatlannak érzik magukat, jelentkezzenek a községi katonügyi referensnél.

—o—

— **Aramszünet.** E hó 3-án reggel 5 órától délután 13 óráig a Radnicska, Kr. Marija uccák és a Nagylimán kivételével az egész város áramszolgáltatását kikapcsolják.

— **Csőd.** A noviszádi felebbviteli bíróság elrendelte a csődöt Ehrenfeld Sámuel szentái kereskedő ellen. Csődbíró dr. Marinkovics Jovan szuboticei törvényszéki bíró, csődtömeggondnok dr. Schick Béla szentái ügyvéd. Határnapok: július 14, augusztus 29 és szeptember 3.

— **A szuboticei törvényszék nyári szünete.** Július 1-én kezdődik meg a szuboticei törvényszék nyári szünete. Bozsics Milan elnököt Taszics Alekszandar helyettesíti. A fontos bűnügyeket a következő tanács tárgyalja: elnök Taszics Alekszandar, szavazóbírák Zvékics Szever és Vukesevics Marko.

— **Legyőzzük a drágaságot!** A Sibality-féle büffében (Szubotica) a legjobb kávé süteménnyel együtt 2 és fél dinár.

— Számos nő bajnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

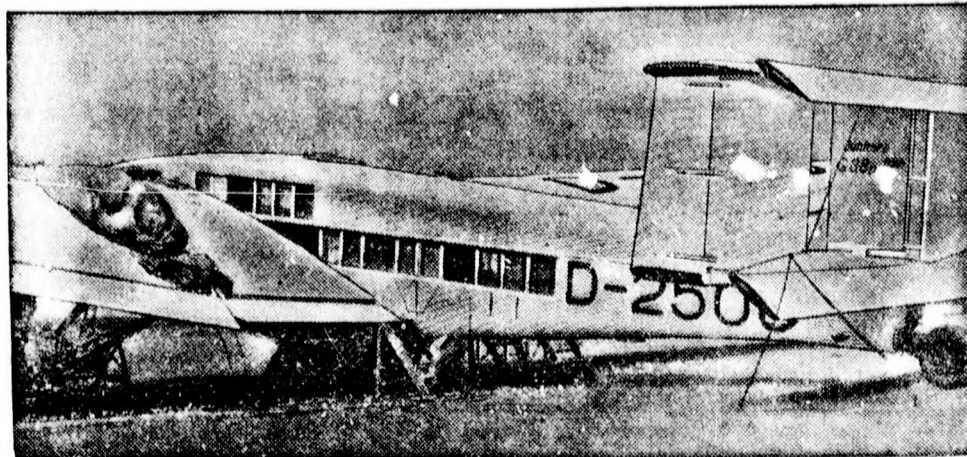
— **Társadalmi akció** indult Szubotícán Kopunovics Péter énekes továbbképzése érdekében. Szubotícán már évekket ezelőtt feltűnt a hozzáértők előtt Kopunovics Péter munkás kitűnő hangjával. Az énekes egy ideig nagy nehézségek árán képezette is a hangját, de az anyagi lehetőségek hiánya miatt kénytelen volt felhagyni tanulmányait. A kiváló bunyevác énekes, akinek nagy jövőt jósoltak, ugyancsak a nehéz gazdasági viszonyok miatt a várostól sem kaphatott ösztöndíjat, most azonban Rajkovics Joszip joghallgató kezdeményezésére Manojlovics Cvetko zeneiskolai igazgató, Rájics Blasko püspöki vikárius és még néhány lelkes ember társadalmi akció útján havi segélyben részesítik Kopunovicsot és így lehetővé teszik, hogy Zagrebban tovább képeztesse hangját és befejezhesse tanulmányait.

— **Letartóztatott betörők.** Június 14-én Bajmokon betörők jártak Fleischer Sztaniszláv gabonakereskedő lakásán és ki akarták fosztani a pénzszekrényt, a rendőrség azonban még idejében megakadályozta a betörőket tettük végrehajtásában. A betörőt csakhamar elfogták Szántó József szuboticei csavargó személyében. Tegnapi letartóztaták Szántó Zoltánt is, aki ellen az a vád, hogy őrt állt, mialatt Szántó József ki akarta fosztani a pénzszekrényt.

— **Fejkendőjére felakasztotta magát egy szuboticei asszony.** Juhász Istvánné 49 éves szuboticei asszony tegnap délelőtt fél 11 órakor Otvorena uca 6. szám alatti lakásán felakasztotta magát. Az öngyilkosságot unokája, Barna József öt éves kisfiu fedezte fel és értesítették a rendőrséget, amely azonban már csak a halál bekövetkezését konstatálhatta. Juhász né eddig ismeretlen okból követte el tettét. Férje, amikor reggel munkába ment semmi gyanusát nem tapasztalt rajta.

— **A Baratov színtársulat noviszádi vendég szereplése.** Az „Apa”, „Híthagyott” és „Hinkemann” nagysikerű előadásai után már csak két estén át vendég szerepel Noviszádon dr. Baratov társulata. Szombaton, július 2-án Gordin „Az idegen” című nagyszerű drámáját, vasárnap pedig Schomer 3 felvonásos komédiáját „Iz podzemja” mutatják be és Paul Baratov a nagy drámai színész vasárnap vigjátékban jog bemutatkozni és igazolni művészetének sokoldalúságát. Az előadások este fél kilenc órakor kezdődnek a Habag nagytermében. Baratovék Noviszádról Szubotícára utaznak.

— **Eltemették a kosutnyaki erdő halottaikat.** Tegnapi délután temették el óriási részvét mellett a beogradí ujméték kápolnáján Sztójánovics Vladettát és Bianchi Olgát, akik a kosutnyaki erdőben tragikus halált szenvedtek.

Kételemes repülőgép a „D 2500” Junkers gép, amely a Berlin, Amsterdam, London vonalon bonyolítja le a légi közlekedést.

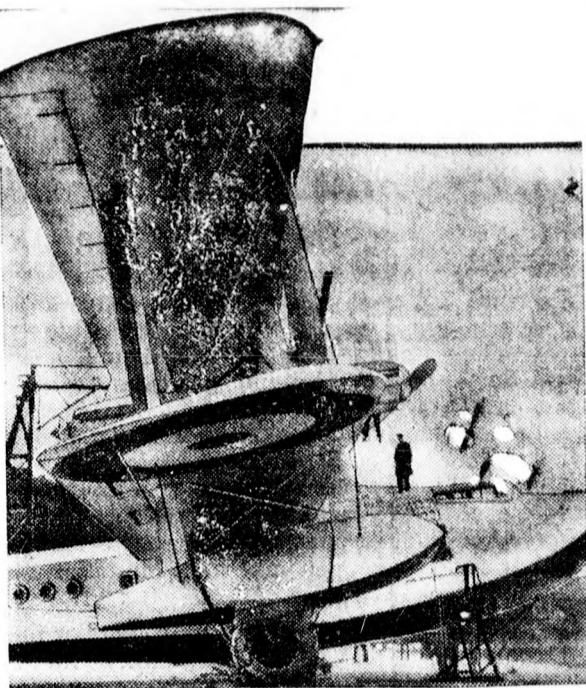
— Váltott lovakkal Kikindától Sztaribecseiig. Doroszlóvacski Danilo sztariibecsei illetőségű béres Duskov Milán kikindai gazdánál állott be szolgálatba. Pár nappal ezelőtt a gazda buzát adott el a kikindai piacon s béresét megbizta, hogy a buzát szállítsa el a vevőknek. A béres el is vitte a gabonát, közben azonban — hogy, hogy nem — elfogta a honvágy, a lovak közé csapott s megindult haza, a Bácskába. Átkelve a Tiszán, Adán tartotta az első stációt s a lovat kicserélte egy adai fiákerrel. Mílon a változatosság kedvéért ismét lovat cserélt, sőt a kocsit is elcserélte a cigányokkal. Hazaérve Becsére az egyik vendéglősnek eladta a kocsit 140 dinárért, a lovat pedig 500 dinárért adta el az első érdeklődőnek, aki neki rögtön 100 dinár foglalót adott. Közben azonban a kikindai rendőrség barátságos érdeklődése alapján a sztariibecsei rendőrség is felkereste a hű szolgát és letartóztatta. Sorjában el is mesélte aztán a rendőrségen uti kalandjait a derék béres, akit átadtak a csendőrségnek, mely megindította ellene az eljárást.

— Fűzőket, melltartókat méret szerint legolesőbban készít: Fischer és Fia, Noviszád.

— A szombori lovasnap győztesei. A szombori lovasnapon a lovasmutatványok három első díját a szomboriak nyerték, kik azonban a díjakról a vendégek javára lemondottak. Így az első díj a vrbászi a második a crvenkai, a harmadik pedig az odzsaci csapatnak jutott. Az ezer méteres verseny első díját Reppert Gyula (Vrbász), a másodikat Dorg János (Vrbász), a harmadikat pedig Schifler József (Vrbász) nyerte. Ebben a versenyben 19-en vettek részt.

— Zeirszóda. A napokban a sztariibecsei szállásokon Prodanov Milan felesége úgy intézte el Szarvas Andrásnéval a közöttük lévő ügyet, hogy találkozásuk alkalmával leöntötte zeirszódával. Szarvasné könnyebb sérüléseket szenvedett.

— „Hunyadi János“ keserűviz a legmegbízhatóbb és legideálisabb hashajtószer, kapható mindenütt.

Anglia most fejezte be új hatalmas harci repülőgépek építését, amelyet teljes titokban folytatott, úgy hogy a gép elkészülése még az angol egyébként beavatott körök is meglepte. Az új harci repülőgépet légi dreadnaught-nak nevezték el az angolok és elsősorban arra szolgál, hogy a gyarmatok rendjének fenntartásához hozzájáruljon.

— Eltűnt kisdíjakok. Vidovándankor Szomborban eltűnt Ferenczi Tilda II. gimnáziumi tanuló. A rendőrség először bizonyítványát találta meg szét tépve a Rókus uccában, majd őt magát is a Rókus temetőben egyik rokona sírjánál. — Ugyancsak bejelentették Sternagy Péter első polgárista eltűnését is, akit a rendőrség keres.

Furcsa balesetek

A tolvaj a nyakába akasztott kolbásszal függve maradt a szegen — A rendőrt elütötte a gyermekkocsi

Egy amerikai újságban összeállítást olvastunk azokról az érdekesebb balesetekről, melyek az idén történtek az Egyesült Államokban. A szerencsétlenségek között egészen groteszk esetek is vannak. Mint minden évben, úgy az idén is sokan nyelték le hamis fogsorukat. Egy tolvajnak végzetévé vált, hogy a hentesüzletből, ahová betört, egy koszoru kolbászt is magával vitt. A tolvaj a nyakába tette a kolbászkoszort. Amikor azután kimászott az ablakon, megcsuszott és a kolbászkoszorúnál fogva függve maradt egy szegen. A kolbász megfojtotta. Egészen hihetetlenül hangzik, de mégis igaz, hogy egy newyorki rendőrt súlyos sérüléssel vittek kórházba, mert elütötte egy — gyermekkocsi. A golf-sportnak is megvannak az áldozatai. A golfütők és golfabdák sok embert megsebesítettek, sőt néhányat meg is öltek. Egy amerikai golfbarát, aki Afrikába tévedt különös kalandon ment át. A golfpályán egy viziló támadta meg. Sajnos a lap nem írja meg, hogy milyen eredménnyel. Érdekes esetet jelentenek a kansasi Eldorádóból is. Egy szamarat, amelyen rajta ült a gazdája, megszurta a méh. A szamar hevesen kirugott, olyan erővel, hogy az olló, amely a farmer zsebében volt, mélyen belefuródott a szerencsétlen ember karjába. Az olló szétépte a főeret és a farmer négy peró alatt elvérzett. A méh- és darázsszurásnak egyébként is jelentős szerepe van a baleseti statisztikában. Egy amerikai hölgyet, mikor autóját vezette, olyan fájdalmas méhszurás ért, hogy elvesztette uralmát a kormánykerék fölött és a kocsija összeütközött egy szembe jövő autóval. Az egyik telefon-társaság jelenti, hogy egy szerelőjét munkaközben a szigetelő porcellánkagylóból kimászó darázs a száján szurta meg. Csak hosszú kezelés után tudták megmenteni az életnek. Ime, egészen ártatlan esetek is járhatnak halállal.

GARDONYI GÉZA:

A láthatatlan ember

REGÉNY

(85)

— Kerítsd!

Meddig tartott ez az emberirtás, nem tudom: talán negyedóraig, talán egy óráig. Csak azt láttam, hogy a burgundok fogyton fogynak, mignem az utolsó is lehull, s a hunok összeszorult gyűrűje a halomra nőtt holttestekre fut föl.

A kürtök akkor fordulót rikoltanak.

Új csoportok képződnek. Döglovakon ugrálva vágatunk arrafelé, amerre a zoltánok és a csapatfők vezetnek.

Atilla fehér zászlója lobog a távolban, talán az ellenséges tábor közepén. Arrafelé visznek.

De nekem már fogyton az erőm. Vérzek is. A jobb oldalomon nincs egy tenyéryi tiszta hely. A kantár is oly véres, hogy esuszik a markomban. Szeretnék visszatérni a táborba, vagy legalább pihenni egy negyedórát. És inni sokat, egy vödör vizet. Nem lehet.

Az ellenség szekereihez értünk. Észak felől dühös vijjogással nagy seregben futnak elénk a mi festett pofájú gelonjaink.

A következő pillanatban elborítják a szekereket: láncokat szaggatnak, a szekerek közt nyilást törnek, bontanak.

A levegőt liszt felhőzi be, s a liszt-felhőben a szekerek védelmére szálló gyalog frankok kardjával a gelonok töre villog össze.

Mi csak elrohanunk mellettük, s ismét egy gabajodásban akadnak meg és vergődnek prüszögve a lovaink.

Ma már nem bírok irtózás nélkül gondolni arra a sokadalmas embergyilkolásra, a vérre, amelyben meg-megsíklott már a lovuk lába, s a holttestekre, amelyek halommal heverték mindenfelé, ló és ember egymáson, összevissza. De akkor mondom: nem

voltam ember. A lélek mintha helyet cserélt volna bennem egy vadállatnak a lelkével, — öltem és öltem tigris erővel és gyűlölettel minden ellenfelet. A magam halálára se gondoltam már. Pedig ott, hogy egy erős haddal viaskodtunk, csapás csapásra hullt reám is, mignem valami csép vagy bárd úgy fejen sujtott, hogy elsötétült a világ, s leszédültem a lóról. A halottak közé.

L.

Ha lesz a maradékaim közül, akit vagy a kénytelenség, vagy az enyimhez hasonló elmebeli bomlás esatába visz, tudja meg, hogy a halál nem fájdalmas. A test már a rohanásban elveszti csaknem minden érzékenységét: sem ütés, sem vágás, sem szúrás nem fáj, csak érintésképpen érződik. Ha meg halálos a seb, elkábulunk, mint a hogy mindennap elkábulunk az elalvásunk előtt.

Aki harcol, se nem érez, se nem gondol. Csak akarata van: ölök! Még a védelmünk megmarad is csak gépiesek, olyanok, mint mikor esünk, s a kezünk előre mozdul, vagy ha a szemünk előtt suhan el valami, behunyjuk magától. De a legesodálatosabb az, hogy a nagy ütések, nagy szurások, nagy sebek nem fájnak.

Kérdeztem mást is, akit olyan ütés ért, hogy elájult belé, — mind azt mondta: nem fáj.

Mikor felocsudtam, sötétes volt már. Csak a felhők hamvas tüze világított még kissé a magasban.

Fáztam.

Hol vagyok?

A mezőn épp úgy viharzik még a harc, mint mikor én abbahagytam, csakhogy távolabb. Mennyi örög-e? vagy lovak dühögése? Nem voltak távol, csak az én fülem volt elszibbadva.

Két dögölt ló között fekültem. Hanyatt. Vérsárban. A két ló háttal volt egymásnak fordulva. Fölöttem holttestek hevertek. De a fejem a lovak feje között szabadon volt s így mintha csak angyal bujtatott volna oda.

A fejemet erőmtől telhetőleg megemelve füleltem a küzdők tombolását, ezernyi ezrek zürzavaros dühös ordítását, az acélok csattogását, lovak hörkölését, dühögést, férfirikoltást. A pokolban nem lehet rutabb zajgás.

Közelednek? Nem: távolodnak. Esmélkedek: hát még mindig nem győztünk? Győzünk-e? Mért szállt le Atilla a küzdők közé? Ő a sátora ormán szokott állni és ahogy onnan nézi a csapatok küzdelmét, onnan kiáltatja meg a sátor alatt lóháton várakozó zoltánoknak, hogy melyik csapathoz micsoda parancsot vigyenek. A mérföldekre nyúló küzdő hadnak ő az agya: ő igazgatja a tagokat: melyik törjön előre, melyik vonuljon vissza, melyik siessen a másik segítségére, merről-felől. Miért elegyedett ma a csatába?

Már besötétedett. Kürtök riognak viszsza-hívót a távolban. S ha a hun kürt az ellenséges kürtjel közelében hangzik, rá egy percre a sötétségben is összeroppan a két ellenséges csapat, s meg-megujul közelemben a viaskodás.

Istenem, csak össze ne tiporjanak!

A fejemet visszaereszttem a vértől nyirkos föbe. Micsoda sebeim lehetnek? Sok ütést éreztem, de talán felfogta a dísznőbőr köntös, a sisak, a pajzs? Kimászhatok-e innét? Bágyadt vagyok.

Megint kábulat fogott el. Mikor ismét fölértem a hidegre, a harci zaj már csak a távolban hangzott, mint nyári estéken a meg-megszűnő távoli mennydörgés.

Aztán minden elcsendesült.

Csak a csatatér sebesültjei nyögtek, lovak hörögtek körülöttem. A távolban némi fegyveresörgés hangzott, s a tábori ebek ugatása. De mindez csöndesség volt ahhoz a pokoli lármához képest, amelyben órákig forogtam.

Vak sötétség. A haremezót mintha gyászfelhővel fődte volna be az ég.

Szomjazom.

Folytatjuk!

TÖZSDE

TÖZSDEZARLATOK:

Csütörtök, június 30

Beográdi értéktőzsde. Devizák: Kinálat-kereslet dinárokbán: London (1 font) 204.37—202.77, Páris (100 frank) 222.50—221.38, Newyork (100 dollár) 5641.14—5612.88, Genf (100 svájci frank) 1102.85—1097.35, Milánó (100 lira) 288.76—286.36, Prága (100 cs. k.) 167.53—166.67, Berlin (100 márká) 1347.79—1336.59, Brüsszel (100 belga) 787.44—783.50, Amsterdam (100 holland frt.) 2286.13—2274.82. Állampapírok: 2 és fél százalékos ratna steta prompt 174—173, kötés 176—175, 7 százalékos kölesön 50, kötés 50, 7 százalékos Blair kölesön 37—36, 8 százalékos Blair kölesön 43—, 4 százalékos agrárkölesön 23—22.50, kötés 22.50, 1930 6 százalékos állami kölesön 32.25—32, kötés 32.50—32. Részvények: Narodna Banka —3830.

Beográdi terménytőzsde. Buza, Bega 79—80 kg 1—2% Tisza 80 kgos 1—2% Duna, bánáti 78 kgos 2% Duna bácskai 78—79 kgos 118—116, Duna szerémi 78 kgos 2% 120—117, Duna szerbiai 77 kgos 3% 124—121, bácskai csatorna 79—80 kgos 2% 118—116, bánáti vrsaci paritásban 78—79 kgos 1—2%, felsőbánáti és felsőbácskai 79—80 kgos 1—2% 116—114, felsőbácskai 79 kgos 2% 115—113, szerémi vagon 78 kgos 2% 120—118, szerbiai fővonal 77 kg 3% 124—122. Tengeri Bega, Tisza, Duna prompt és Duna bánáti júniusra 104—102, szerémi 104—102, bácskai prompt 103—101, szerémi indijjai paritásban 103—101, bácskai fehér 118—116. Sziszak vagon 122—120, zemuni vagon 107—105. Zab szerbiai beográdi paritás 155—150, bácskai és szerémi 157.50—152.50, macedóniai beográdi paritás 145—140, árpa macedóniai 145—135, bab szerbiai 1930 évi 3% 200—190, horvátországi vasutállomásról zsákban 2% 210—195, bácskai 210—200. Liszt nullás gg és g beográdi vagon 210—200, kettős 190—180, ötös 185—175, hatos 180—170, hetes 145—140, nyolcas 97.50—92.50, korpa bácskai és bánáti zsák nélkül 85—81, beográdi vagon zsákban 95—90.

Irányzat: Buza lanyha, tengeri élénkebb.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 78 kgos 2%, bácskai Szombor környéki 110—115, 79 kgos 2% Noviszád környéki középbácskai és felsőbácskai 110—115, bácskai, tiszai és tiszai uszályrakomány 114—116, bégai uszályrakomány 110—115, felsőbánáti 109—112. Zab 140—145. Tengeri bácskai gar. minőség 101—103, Szombor környéki gar. minőség 102—104, bánáti gar. minőség 100—102, szerémi Sid környéki 104—106. Buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 190—200, kettős 185—190, ötös 175—180, hatos 170—175, hetes 140—145, nyolcas 92.50—97.50. Korpa jutazsákban bácskai és szerémi 90—92.50, bánáti 87.50—90.

Irányzat: Buza és liszt lanyha, tengeri tartott, a többi változatlan.

Forgalom: 81 vagon.

FOPOI AI HIREK

Vidovdánkor az összes felekezetek templomaiban finnépi istentisztelet volt. Délután 5 órai kezdettel nagyszabású gyermekelőadás volt az Árpádfy kaszinó zsufolásig megtelt termeiben. A bevezető beszédet Grdnicsics Mirko tanító mondta, megemlékezvén a rigómezei ütközetről. Utána a gyerekek mutattak be szokás-gyakorlatokat és apró jeleneteket, amelyeken igen jók voltak: Adám Rózsika, Bodrog Vera, Blau Boriska, Gonda Ágika, Lusztig Zsuzsa, Fenyvesi Bözsi, Tokár Kató, Vlakovic Szaveta, Szirtes Mihajló, Léderer Antal, Cservik Ilonka, Stern Bernike és Hatvani Mariska. Külön dícséret az apák és nővendégeinek, akik közül különösen Lesics Maca és Bakai Lacika tünnek ki egy kis vígjáték előadásával. Az előadás jövedelme az árvásújtott területek szegénysorsu gyermekei részére juttatott szép összegű segélyt.

— „Fényes János” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodás és munkaképességet.

HIRDESSEN

a Reggeli Újságban

Közgazdaság

Szeptember kilencedikéig meghosszabbították az iparigazolványok kicserélésének határidejét

Egelőre tovább folytathatják iparukat a késedelmeskedők

Mint ismeretes, az új ipartörvény értelmében mindazon kereskedőknek és kézműveseknek, akik valamely ipart űznek, június 9-ig kellett a régi iparigazolványt új iparjogosítványra, illetve engedélyre becsereélniük. Azt is megírtuk, hogy a különböző okok miatt igen sok kereskedő, főleg azonban kézműparos maradt, aki nem mutatja be a régi iparigazolványt és ezek az ipartörvény rekedléseinek szigorú betartása mellett tulajdonképpen már nem folytathatják az iparukat.

Mint a noviszádi kereskedők kötelező egyesületétől értesülünk, azok, akik kü-

lönböző okok miatt június 9-ig nem cserélték be régi iparigazolványukat, akciót indítottak a határidő meghosszabbítása érdekében és ez az akció eredménnyel is járt, amennyiben

illetékes helyen úgy döntöttek, hogy a határidőt szeptember 9-ig meghosszabbítják.

Igy tehát azok, akik iparigazolványukat június 9-ig nem cserélték be, szeptember 9-ig folytathatják iparukat, eddig a dátumig azonban feltétlen be kell cserélniük régi iparigazolványaikat, mert további meghosszabbítás nem lesz.

Hatalmas érdeklődés előzi meg Szubotícán a vasárnapi Noviszád—Szubotica futballmérkőzést

Pénteken állították össze a szuboticai csapatot

Noviszád válogatott futballcsapata — mint ismeretes — vasárnap Szubotícán vendégszerepel, ahol hatalmas érdeklődés előzi meg sportkörökben a városközi mérkőzést.

Szubotica válogatott csapatát az alszövetség igazgatótanácsa péntek esti ülésén jelöli ki véglegesen. A csapatban ez alkalommal szerepelni fognak

a Bácska játékosai is, akik Oszijek ellen a múlt héten nem játszhattak. A közönség reméli, hogy Szubotica csapata Noviszád ellen is megállja majd a helyét.

A városközi mérkőzést a Bácska-pályán játszó le.

Szubotica másodikosztályú válogatott — Szentai Rádnicski 2:1 (1:1)

Bíró: Szegedinszki

Igen csekélyszámú közönség volt kíváncsi a szubotica másodikosztályú válogatottak és a Rádnicski mérkőzésére, amely egyenrangú felek meg lehetősége darabos és unalmas küzdelmet mutatott.

Nehezen indul a játék a válogatottak némi fölényével. Mindkét csapat magas labdákkal operál. Kombináció csekély, csapkodó mezőnyjáték. A 26. percben Govedarica-Muhi összjátékából utóbbi megszerzi a Rádnicski számára a vezetést, de a következő percben már Beszédes (Postás) góljával kiegyenlített a vendégcsapat (1:1), amely a félidő végéig még három kornert ér el, de a jól funkcionáló Rádnicski-védelem megakadályozza, hogy a vendé-

gek újabb gólt rugjanak.

A második félidőben megelégnék a játék és a 12. percben Beszédes vezetéshez juttatja a szuboticaikat. Utána egy negyedóráig a Rádnicski van nagy fölényben. Drljacsin előrejön a csatársorba és Muhi jobbszélő beadásait sorra elrontja. Ebben a periódusban a Rádnicski nemcsak kiegyenlíthetett volna, hanem biztosan nyerhette volna a mérkőzést. Az utolsó negyedórában újra a vendégcsapaté a kezdeményezés, de eredményt elérni nem tud.

A válogatottból Beszédes és Markovics, a Rádnicskiból Muhi, Boros és Botos váltak ki.

Szegedinszki jól bíraskodott.

Egy győzelem, egy vereség a becskeréki Borac odzsaci kétnapos vendégszereplésének mérlege

Kedden: Borac—OSC 5:2 (2:1)
Szerdán: OSC—Borac 4:0 (1:0)

Vidovdán és Péter-Pál napján Odzsacin szerepelt a becskeréki Borac első csapata.

Az első nap a Borac győzött az OSC fölött. A Borac általában energikus és rámenő játékot mutatott.

A revansmérkőzésen Péter-Pálkor az OSC könnyen győzte le ellenfelét. Az első félidőben a vendégek még bírták az iramot, a második félidőben már nem állhattak kellően ellen az OSC erélyes támadásainak. Az OSC góllövői Kisferenc, Horváth

II és Poos voltak. Mindkét napon Ruzmann bíró jól vezette a mérkőzést.

Csurug: Hajduk—Szaribecsei Gradjanszki 5:3 (2:2). Barátságos. Vidovdánkor mérte össze erejét a csurugi Hajduk a jóhírű becei Gradjanszkiival. Az első félidőben erős csurugi fölény alakul ki, mely egy kornert eredményez. A becei hátvéd menteni akarja a kornert és a rossz rugással öngólt vét. Ezután Bece néhány perc múlva tizenegyest vét, amit Grecskov góllá értékesít. A Gradjanszki két lefutással szerzi meg a két gólt. A második félidőben a Gradjanszki kapust cserél, de a Hajduk erősen bombázza az ellenfél kapuját. A játék a Gradjanszki kapuja előtt folyik, a Hajduk bekkjei a fél pályán vannak, mikor is Tóth a Hajduk bekkje az ötödik percben kapásból bombalövést ad

Megjöttünk!

DUNA UCCA 19

szám alatt megnyitottuk

Itt vagyunk!

Megnyit!

L A F A J E T

BEOGRAD — KRAGUJEVAC — NOVISAD

Megnyit!

Kézműárkereskedésünk noviszádi fiókját, hogy a mai pénzkrisis mellett is lehetővé tegyük a n. é. közönség részére a bevásárlást.

a fél pályáról, mely a hálóban köt ki. A hetedik percben a Hajduk balszélsője Klica beadását Gavrilovic hálóba helyezi. Élénk játék folyik mindkét részről és a Jadranszki pár pillanatig fölénybe kerül és a 22. percben egy góllal javít a helyzetén. A 33. percben Szrecskov center kicszelezi a Gradjanszki bekkjeit és nyolc lépéssrel éles lövéssel beállítja a végeredményt. A Hajdukból jók voltak a kapus, a két bekke, a centerhalf és a balszélső. A Gradjanszki balszélső, a center és a jobbszélső. Szavkov Jovica bíró jó volt.

Szenta: Cigányok—Sofőrök 6:2 (4:0). Bíró: Dr. Jacsán. Vidovdani barátságos mérkőzés.

Gyenge eredmények a magyar atlétikai bajnokságon. Budapesten Péter-Pál napján kezdődtek az idei atlétikai országos bajnokságok küzdelmei, melyek néhány számban jó eredményeket hoztak, tulajdonképpen azonban csalódásokat az olimpiai jelöltek formáját illetően. Eredmények: 100 m.: 1. Gerő (MTK) 11 mp.; 2. Schir (BBTE); 3. Raggambi dr. 800 m.: 1. Zsitvay (BBTE) 1 p. 57 mp.; 2. Lázár (KEAC); 3. Szabó (MAC). 5000 m.: 1. Szilágyi (MTK) 15 p. 34.2 mp.; 2. Dr. Szerb (MAC) 200 m. gát.: 1. Kovács (BBTE) 25 mp., országos rész. Szabó (UTE) 735 cm.; 2. Balogh (MAFC) 717 cm.; 3. Megyery 707 cm. Kitűnő átlag eredmény, a négy első helyezett 7 méteren felül ugrott. Rudugrás: 1. Karlovics (MAC) 370 cm.; 2. Bácsalmassy (TFSC) 370 cm.; 3. Hadházy (Debrecen) 350 cm. Gerely: 1. Várszeghy (TFSC) 63 méter 4 centiméter; 2. Szepes (MAC) 57 m. 80 cm.; 3. Boros (TFSC) 55.68 m. 4x1000 méteres staféta: 1. FTC 11 p. 16 mp.; kord beállítás: 2. Boros (KEAC). Távolugrás: 1. 2. MAC; 3. Vasas. A marathoni próbaversenyt a karcagi Kiss Géza nyerte 3 óra 07 perc 6 másodperccel, második Zelenka, harmadik Galambos. Lovass Antal a MAC vezető hosszútávúfutója a versenyen érkezett meg bécs-budapesti utasából. A 286 kilométeres távot 34 óra 45 perc alatt tette meg. Bécsből hétfő reggel indult. Lovass jó kondícióban érkezett meg, a közönség lelkesen ünnepelte. A bajnoki versenyeket vasárnap folytatják.

Csörgőkigyókat, fejnek" a világ legfurább farmján

Kaliforniai fiatalemberek különös „tehenészetet" rendeztek be, amelynél egyelőre konkurenciától sem kell tartaniok. Bizonyos, hogy ez a tehenészet a legesodálatabb az egész világban, annál inkább, mert a tehenek — csörgőkigyók. A kigyókat rendszeresen fejjük és az így nyert mérget laboratóriumoknak adják el, amelyek szérumot gyártanak belőle. A szérumot kigyómáris ellen használják. A kigyókat ketrecekben tartják és élő rágesállokkal etetik, mert a kigyó döglött állatot nem fogad el. A „fejés" a következőképpen történik: A kigyót egy koronggal végződő bottal kihúzzák a ketrekből, elnyújtják a padozaton és egy másik bottal leszorítják a fejét. Utána hurkot dobnak a fejére s a hurkot szorosán a nyak köré húzzák. Ugy végzik ezt, hogy a kigyó ne bírja mozgatni a fejét. Kicsiny, ásóhoz hasonlító szerszámmal ezután kinyitják a kigyó száját. Egyik ügyel arra, hogy a kigyó meg ne mozdulhasson, a másik pedig egy kis üvegesészét tesz be a kigyó torkába s a csészét úgy helyezi el, hogy a mérgefogak széle ne érhesselek. Most azután a mutatóujjal vagy hüvelykujjal megnyomják a mérgegyereket. A nyomásra borostyánsárga folyadék csepeg a fogak mögül a csészébe. Ez a mérge. Minden nagyobb kigyótól hetenként körülbelül husz csepp mérget szednek el. A fejés előtt azonban sterilizálják a kigyó torkát, mert szükséges, hogy a mérge is tiszta legyen.

Áruink,

amelyek a legminimálisabb haszonnal és a legkisebb rezsiköltséggel vannak kalkulálva, hogy így a leggazdagabb és a legszegényebb néposztály számára is lehetővé tegyük a bevásárlást.

Szigoruan szabott árak.

Tájékozás végett itt adjuk saját készítményű férfi és női fehérneműink, valamint a főbb cikkek árait u. m.:

Szines ingek: Dinar 32.— 36.— 38.— 40.— 42.— 45.— s így tovább

Ingek, puplin beléssel, a legdivatosabb színekben: Din. 46.— 48.— 56.— s így tovább

Munkás és cserkész ingek: Din. 19.— 20.— 21.— 22.—

Fehér ingek damaszt mellel, kézelővel vagy anélkül Dinar 28.— 30.— 32.— stb.

Amerikai hosszú alsónadrágok: Dinar 12.— 14.—

Fehér és szines rövid alsónadrágok: Dinar 13.— 14.— 16.— 18.— 20.— 22.—

Vászon, grádlí vagy damaszt hosszú alsónadrágok: Dinar 17.— 26.— 28.— 32.— 36.—

Szines női ingek opálból, csipkével vagy anélkül: 12.— 12.50, 13.50, 14.50

Szines női ingek toil de soir-ból legfinomabb csipkedisszel: Dinar 26.— 28.— 30.—

Kombinék opálbatizból és toil de soirból, finom csipkedisszel: Dinar 22.— 24.— 26.— 32.— 35.— 38.—

Opál és szines nőinadrágok: Dinar 13.—

Selyem-Jersey női nadrágok minden színben: Dinar 12.— 13.— 14.— 15.—

Selyem-Jersey gyermeknadrágok minden színben: Dinar 9.— 10.— 11.—

Selyem-Jersey kombiné csipkedisszel vagy simán Dinar 24.— 26.— 38.— 30.— 32.— 36.—

Charmeus selyem női nadrágok, minden színben: Dinar 23.— 25.— 27.— 29.— 32.—

Charmeus selyem kombinék, himzéssel, csipkedisszel, nagy csipkebetéttel, és aplikált crepe de chine disszel: Dinar 42.— 44.— 46.— 48.— 50.— 52.— 54.— 56.— 60.— 65.— 68.— 72.— stb.

Női hálóingek opálból, toil de soirból, finom csipkedisszel Din. 32.— 34.— 36.— 40.— 50.— 54.— 58.—

Minden nagyságu opál melltartók: Dinar 10.—

Női harisnyatartó: Dinar 13.— 15.— stb.

Női keztyűk, egyszerű és diszes manzsettával: Din. 8.— 10.— 12.— 14.— 15.— 16.— 18.—

Női harisnya pamutból vagy cernából, divatszínekben, himzéssel vagy anélkül Dinar 5.— 6.— 8.— 9.— 10.— 12.— 14.— 16.— 18.— 20.— 22.— 25.—

Női selyemharisnya „Rumba-Bemberg", himzéssel vagy anélkül Dinar 9.— 12.— 14.— 16.— 18.— 20.— 28.— 32.— 35.— 38.— 42.—

Pamut és cerna gyermek harisnya és zokni Dinar 3.50 4. 4.50 5. 5.50 6. 7. 8. 12.

Pamut és cerna gyermek triko-ing Din. 4.— 5.— 6.— 7.— 8.— 9.— 12.— 13.— 14.— 15.—

Pamut vagy cerna férfiharisnya minden színben: Din. 2.— 2.50 3.— 4.— 5.— 7.— 8.— 9.— 10.— stb.

Frottír törölközők Din. 5.— 7.— 8.— 9.— 10.— 12.— 13.— 14.— 15.— 16.— 18.— 20.—

Zsebkendők, férfi, női és gyermek: Din. 1.50 2.— 2.50 3.— 3.50 4.— 4.50 5.— 6.— 7.— stb.

Sport és apacs ingek, panamából, minden minőségben, a legkellemebb nyári viselet: Dinar 45.— 48.— 50.— 52.— 54.— stb.

Valamint az összes egyéb rövidáru cikkek, óriási választékban. Nyakkendők, női és gyermek sapkák, gallérok, kötött kosztümök, fürdőruhák, fürdősapkák, szokol öltözetek, övek és ingek stb.

Saját érdekében

jöjjön el minden vételkényszer nélkül és győződjön meg róla, hogy

LAFAJET-nél

NOVISAD

Duna ucca 19

Duna ucca 19

a legjobb árut a legolcsóbban adja

Rádió műsor

Péntek, július 1

Beograd. 11: Rzk. 12.05: Gr. 13.30: H. S. 16: Gr. 19.20: E. 20: Michel Milka operettáriákat énekel. 20.30: Opera gramofonon. 22.30: H. S. 22.50: Rzk.

Budapest. 9.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 12.05: A rádió házikvintettjének hangversenye. 1. Ailboud: Rokokó-szvit ;2. Poldini: Mose; 3. Losonczy Dezső: Hegedűszóló és verbunkos ;4. Szabados Béla: Schrezo (vonósnygyes); 5. Hubay Jenő: Csak egy kis lány (hegedűszóló); 6. Dienzl Oszkár: Fata Morgana, keringő. 4.10: Rozványi József novellái: 1. Halhatatlanság ;2. Uj utakon. Felolvassa a szerző. 5: Világhírességek a mikrofon előtt. Irta Lóránt Mihály. Felolvassa Radó Árpád. 5.30: Hangverseny. Közreműködik Sándor René (zongora), Sebők Stefi (ének) és Rákos Arnold (hegedű). 6.45: Carrara kincsei között. Dr. Szekeres László előadása. 7.15: A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 8.15: Akli Miklós. Szinjátek 5 felvonásban. Mikszáth Kálmán regénye után írta Siklóssy Pál. A II. felvonás után: Lóversenyeredmények. Az előadás után körülbelül 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Győri Vörös Misi és cigányzenekarának zenéje az Emke kávéházból.

Szombat, július 2

Beograd. 11: Gr. 12.05: Rzk. 13.30: H. 19.30: Rádió vonósnygyes hgv. 20.10: Vigjáték. 20.50: Gr. 21.15: Prágai átv. 22: H. 22.20: Rzk. 23: Kávéházi zene.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 11.15: A rádió ifjusági felőrája. 12: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának zenéje. 4: Gyermekjátászóra. 5: Pertis Jenő és cigányzenekarának zenéje. 6: Mit üzen a rádió? 6.30: Gramofontánczene. 7.30: A szolnoki MAV fűtőházi Összetartás dalkör hangversenye. 8.15: Lakos Tibor és Mocsányi László vidám estje. 8.55: Ugetőversenyeredmények. 9: Az 1. honvéddalozogred zenekarának hangversenye. 9.45: A rádió külügyi negyedőrája. A hangverseny után körülbelül 10.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Id. Kiss Béla és cigányzenekarának zenéje a Gellért szállóból.

NYILT TÉR

A palicsi strand igazgatósága szombaton, július 2-án este 9 órai kezdettel velencei éjszakát rendez tűzijáték, rómi és bridzsverseny, táncverseny a tóteraszon értékes jutalmakkal. Lámpiónos csónakséták, a vendégek között szerencseborítékokat osztanak szét. Cigány és jazz-zenekar közreműködik.

Éjjel 12 órakor a velencei estről filmfelvételt készít a Lifka mozi.

Éjjel 12 órakor rádióüzenet a beográdi studióból.

Strandigazgatóság.

A diákság első táncórája

július 2-án délután
5 órakor kezdődik

Landau Juliska táncintézetében
Subotica, Kr. Aleksandra ulica 10.

Szokolisták akik Prágába utaznak **KOFFER**-szükségletüket **Schlagernál** **Szoboticán** szerezzék be, mert az olcsó reklám árból még külön kedvezményt is kapnak. Minden darabért garanciát vállalok Kralja Aleksandra ul. 2.

LIFKA KERT MOZI

Péntektől—vasárnapig
Ujra minden igényt kielégítő uldonság!
Ötletes tempó, jó film!

AZ ÉN FIAM!

Mein Leopold) Himnusz az apai szeretetről
Larron szindarabia után. — Zenéjét írta:
Johan Brandt. — Személyek:

Weigelt cipész . . . Max Adalbert
Leopold a fia, bíró **Harald Paulsen**
a berliniek Király Ernője
Starke üzletvezető **Gustav Fröhlich**
Klári Camilla Spira

Nem sablonos operett, az életből merített husból vérből való igaz történet! Szenvedéssel, küzdelemmel, szerelemmel és végül **megérdemelt boldogsággal!**

Zsák

**Ponyva
zsineg**

legolcsóbban

AVRAM SCHIFF
zsák és ponyva-
kölcsonzónél

**Afrik, lószőr
és lótakarók**
gyári lerakata

**HEVEDEREK,
TÖMLŐK, STB.**

NOVISAD Telefon 24-03
Telegr. Jutóúti
Kérjen árajánlatot!

Frisztöltésű 312

ROHICSI VIZ érkezett

(Tempel-Donat-Styria
források)

Sugár Manó cég
Szobotica. Telefon 47

Eladó

uj sarokház for n' mas helyen
15 évi adómentességgel, vendég-
jő és fűzerülettel, 3 szobás
lakással, nagy borpicével, 38
méter üres telekkel a mellék-
ecetben, 30.000 dinár amorti-
zációs kölcsönrel 15 évi lejá-
rattal. Frdeklődni a kiadóban.

Elárusítónő

azonnal felvétetik

Hacker cukrásznál
Novisád,
Kralja Aleksandra 7

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

Jöjjen és tekintse meg a

MIGNON cukrászda ke- kerthelyiségét
ties szépségű

Szobotica, Strosmajerova ul. 18. 314

ELADÓ

Egy keveset használt
kétszarnyu üzletajto rollo-
val olcsón elado, ugyanott
uj ablak és ajtó elado.
Cara Dusana 63. 2611

FOGLALKOZÁS

ZONGORA ORAKAT
ADOK havi 80— dinárért.
hetenként két órával, főleg
kezdőknek és haladóknak.
Erdeklődni lehet a kiadó-
hivatalban. Jelentkezni dél-
előtt folyamán. 2466

IRÓGÉPJAVITAST és
karbantartást Szoboticán és
a környéken szakszertűen
és legolcsóbban végez
Dudás Pál, Szobotica, Je-
lasicseva 9. 509

LIČNO PRAVOVAL ren-
delkező özvegyasszony, jó
üzletasszony Novisádon
átvenne egy büfét elszá-
mólásra. Cim a kiadóban.

ÁLLAST KERES

Kereskedő raktárnoki,
felügyelői vagy hasonló ál-
lást keres Leveleket „Ko-
moly munkaszertű” jel-
igére a kiadóba kér. 2521

KIADÓ

Két elegánsan butoro-
zott szoba fűrdőszobahasz-
nálatlall kiado. Novisád,
Zseljeznicska 72. 2607

KIADÓ elegáns három-
szobás lakás a dunaparti
Boksán palotában. 2606

A Keresedelmi és Ipar-
kamara palotájában Novi-
sád, Kraljica Marija bule-
var 3, a második emele-
ten azonnalra kiado egy
háromszobás lakás a leg-
modernebb mellékhelyisé-
gekkel. 2612

HIRDESSEN
a Reggeli Ujságban

A palicsi nagyvendéglő- ben

**elsőrangu havi
abonnement,
ebéd, vacsora**

Din. 750-

Gyors és pontos kiszolgálás — Estéknél
a közismert KALOCSAY jazz zene szó-
rakoztatja a n. é. közönséget 0292

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Junius 28—29 Kedd—szerda
Ünnepi előadás

Ijju sasok

Szenzációs sláger tonfilm.

Főszerepben:

Charles Rogers, Lukács Pál, Jean Arthur

WEISZ RUDOLF
URI SZABÓ

NOVISAD
FUTOSKI PUT 48

A szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC

Hol vásárol fűszerárut?

Gausz Viktor

fűszerüzletében
Novisád, Háltér

Miért?

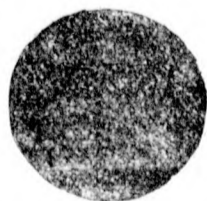
Mert ott jó és olcsó!

Könyvelési restanciák

ne okozzon Önnek gondot, mert legrövidebb
idő alatt könyveit rendbe hozom.

Borbély Lajos, könyvszakértő. Novisád
Nikola Tesla ul. 7

KERÉKPÁR - GUMMIK - ALKATRÉSZEK

Express J. Horvát
szaküzletében
Novisád, Pasiceva ulica 19. szám

